

MECSEKI BÁNYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak lapja

XXVIII. évfolyam. 3. szám

1990. február 15.

Ára: 4.60 Ft.

Tartalomból:

Öntvények – európai
színvonalon

(5. oldal)

Bérezési elvek Pécsi
Bányaüzemből

(8. oldal)

Hízalda a gépműhely-
ben?

(12. oldal)

Katonák a fronton

(Cikk a 3. oldalon)

MECSEKI Bányász

a Mecseki
Szénbányák
dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő:
Békéssy Gábor

Szerkesztőség:
7629 Pécs, Dobó I. u. 89. (a
volt Számítástechnikai Köz-
pont) Telefon: 11-337 (Pécs),
üzemi: 13-40, 13-41
Kladja:

a Mecseki Szénbányák
7629 Pécs Komját A. u. 5.

Felelős kladó:
Mester József
főmunkatárs

Készült a Carbocomp Számítástechnikai és Nyomdai Kft. nyomdájában (Pécs, Dobó I. u. 89.)

Felelős vezető:
Pető Attila

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető:
a Mecseki Szénbányák üzeme-
lben a bérügyi osztályo-
kon.
Példányonkénti eladási ára:
4.60 Ft.
Évi előfizetési díja: 120 Ft.

Index: 25 917
Engedélyszám:
III. ŰLV/13/BA/1987.
ISN 0134-0958
Hírdetési díjak:
apróhírdetés szavanként
7 forint; keretes hírdetés ha-
sábmilliméterenként
10 forint, gyászjelentés so-
ronként 40 forint; közületek-
nek 100 forint; elveszett
tárgyak szavanként 10 forint

Vissza a milliókkal

A tervezések időszakát éljük. Manapság, amikor minden eddigi eredmény, tett, viszony megkérdőjelezendő, a bürokratikus tervezésnek is van nagyszámu ellenzője. Igaz ugyan, az ítélezők az ösztüzet a központi akarat direkt megjelenésére irányították, az országos és a helyi gazdasági stratégia szükségességét nem tagadták, e tevékenységben is szükségszerű az átalakulás. Így azután a vállalatoknál – ha kissé dőcögve is – megkezdődött az idei, még csak vázlatokban élő, a gazdálkodást és a termelést meghatározó prognózisok részleteinek kimunkálása. A Mecseki Szénbányák január végén megtartott igazgató tanácsi ülése is ezt tüzte napirendre, s hogy nem tudott döntést hozni, annak csak az az egyedüli oka, hogy – szombat lévén – néhány tanácsag távolmaradásával tüntetett. (A jelenléti iv alapján az is kiderült, hogy a távolmaradók többsége a szakszervezet által delegáltak közül került ki.)

Mindentől függetlenül az igazgató tanács – mint utólag kiderült, bölcsen döntve – mégiscsak megtárgyalta az 1990-re szóló tervezési koncepciót, s az élénk vita azt is jelezte, van még mit javítani rajta. Balás László, a termelésért felelős vezérigazgató – helyettes az elképzelések magyarázataként azt hangoztatta, hogy a bizonytalan piaci helyzet, a szabályozók kiszámíthatatlansága, és a jelenlegi gazdaságirányítás időnkénti bakukrásai meglehetősen nehéz helyzetbe hozták a prognózisok készítőit. Minden lehetséges variációt nem is tudtak figyelembe venni, ám a főbb tendenciák, a realitások alapján kimunkált terv is több mint kétszáz milliós veszteséggel számolt 1990-re. Ez viszont nem tartható, mert egyrészt a Szénaló Szervezettel megkötött szerződésnek nem felel meg (erre az évre már nyereséget írt elő), másrészt a vállalat, az új gazdasági környezetben már nem kerülhet büntetlenül olyan helyzetbe, hogy szállítói követeléseit kielégítetlenül hagyja. Az elmúlt évi tapasztalatok legalábbis arra engednek következtetni, hogy a szállítók nem lesznek kíméletesek a banknál sorban álló, lényegében fizetéseképtelen vállalatokkal szemben, s ha kell, a csődeljárás megkezdését is kezdeményezik.

Éppen ezért, ezt az alternatívát elvetve, keresni kellett a választás „eltüntetése-
nek” új út-módját, forrásait. Szakértők ezen az ülésen is végig hangoztatták, hogy nincs az a termelő folyamat, amelyben ne lennének tartalékok, s ebben az esetben is – úgy tűnik – igazuk volt. A Mecseki Szénbányák esetében a potenciális döntéshozók azt vallják, hogy az alaptevékenységben (széntermelés) a költségek szűkítésére kevés a lehetőség (bár a nyitott vágathossz csökkentése hozna valamit a konyhára), sokkal inkább a forrásokat a veszteségek megszüntetésére. Az elképzelések szerint az úgynevezett szolgáltató üzemeknek (villamos, anyagrellátó stb.) kellene növelniük külső árbevételeiket, 60 millió pluszra véleményük szerint lehetőségük is van. De sokat lehet megtakarítani az anyag- és energiafelhasználáson, növeli a bevételeket a föld alatti pótlék január 1-től érvénybe lépett adókedvezménye, valamint a szén termelői árának változása. Ha tisztázni tudják István-akna fenntartási költségeinek hovatartozását (hogy tudniillik a vállalat, vagy a költségvetés fedezze), s ha olyan döntés születne, hogy az ne a vállalatot terhelje (ez volna a kívánatos) egycsapásra 60 milliós kiadástól szabadulhatna meg a Mecseki Szénbányák.

Mi sem természetesebb, a jelen lévő, igazgató tanácsi tagsággal rendelkező üzemevezetők (legfőképpen a kiegészítő temelési egységek irányítói) azonnal tiltakoztak. Azt nem vitatta egyik sem, hogy a veszteségeket meg kell szüntetni, ám a módszert, miszerint a fejük felett, lényegében velük nem egyeztetve hoztak döntést, kifogásolták. Mondanunk sem kell, joggal, s ezt a vállalat vezetői is elismerték. De minthogy az igazgató tanács amúgy sem volt határozatképes, lehetőség nyílik az újbóli egyeztetésekre, a kompromisszumok keresésére. Csethe András vezérigazgató szerint szembe kell nézni a ténnyel és azok következményeivel is. Viszont dönteni kellett a cégbíróági bejegyzés záros határideje miatt a vállalat szervezeti és működési szabályzatáról. Az előterjesztést meg is szavazták, azzal a feltétellel, hogy a jelen nem lévő testületi tagoktól utólag, írásban kéri ki a véleményét.

Újból felfelé

Rigó-brigádból Deák-csapat

A Nagy Idők elmúlnak egyszer. A fényes korszakot árnyékosak követik. Így van ez az egykori Rigó-brigáddal is, akik nem is olyan rég még az Ágazat Kiváló Brigádja címmel büszkélkedhettek. És ma? A Komló Bányászüzemben dolgozó vágathajtó kollektívák egyike, különösebb sikerek nélkül... S a baj itt is csőstül jár, mert a 221-es csapat a rossz keresetet biztosító munkahelyek mellett sokáig ténylegesen vezető nélkül maradt.

– Néhány hónapja alakult újjá a brigád – hallom Deák Istvántól, aki a régi csapatából és a Rigó vezette brigádból kovácsolt egy újat. – A 89-es esztendő nagyon rossz éve volt a csapatnak. Az évekig jól produkáló társaság az É/1 koncentrációban a 12/1-es telepi fejtes szállítói és légvágatát is mostoha geológiai körülmények között hajtotta, és a mostani feladat sem könnyű.

A tizenöt, jobbára fiatal bányász november elejétől a 10-es telepi szállítóvágat elágazóján munkálkodott. Problémák itt is voltak, a bővítést mozdonyszállítás közben végezték, s a fedő alatt indult vágatról egy pár méter teljesítése után kiderült, hogy csak a fekűn lehet kihajtani, ami megnehezítette a kollektíva dolgát.

– Úgy néz ki, hogy lassan összehangolódik a brigád – veszi vissza a szót új-

A brigád leszállás előtt megbeszéli a teendőket

Tóth László felvétele

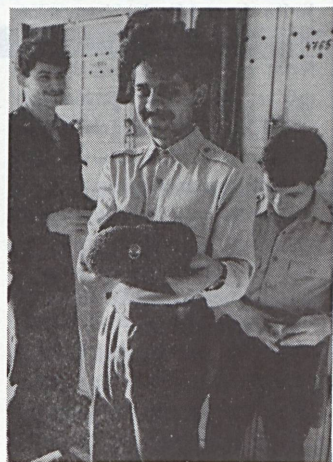
ból Deák István. – De hiába minden jó (jobb) teljesítmény, ha az emberek bizonytalanságban járnak a sichte, ha azt sem tudják, mi lesz velük, az üzemmel, a vállalattal. A keresetről csak annyit, hogy novemberben 460 forint volt az alpműszakbér, ebből mindenki kiszámolhatja, mennyire becsülik meg a bányászt. Van egy segédvájárom, négy éjjeles pótműszak-

kal 12 zret visz haza. Mire elég ez? – fakad ki keserűen a brigádvezető.

Aztán újból csak a bányamunkáról beszélgetünk, s megtudom, hogy a napi három méteres cél elérhető, s a legtöbb gondot a faanyag-ellátás okozza. Takarékosági szempontok miatt fenyőt egyáltalán nem kapnak. Ám a keményfa könnyen török, ami megnehezíti a biztosítást.

Katonák a fejtési frontokon?

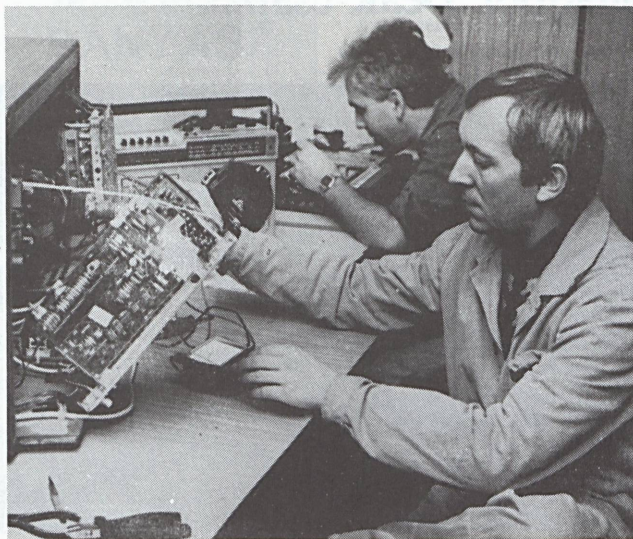
A bányák már csak olyanok, hogy a nehéz kétkezi munkát vállaló emberek nélkül nem tudnak megenni. Volt idő, amikor rabszolgákkal dolgoztattak, aztán jöttek a bérmunkások, s ma már – némi iróniával – csak munkások vannak, bérek – azok nincsenek. Érezni ezt az igazságot a föld alatti létszám alakulásában a Mecseki Szénbányánál is. Komló Bányászüzemben eredeti ötlettel próbálnak enyhíteni a gondokon. Február 1-től a lengyel vendégmunkások, erdélyi menekültek mellett újabb „társaságot” látni a falézőlóban. Az üzem és egy nem túl távoli katonai egység vezetői szerződés keretében megállapodtak abban, hogy a jövőben sorkatonák – önkéntes vállalkozás alapján – dolgozhatnak föld alatti produktív munkaterületen. A „vitézeknek” nem jelent új dolgot a bánya. A tiz, mundaiba öltözött fiatalember közül kettő komlói, de mindegyik dolgozott már bányában. Komló Bányászüzem 150 forintos rezsióradíjat fizet a hadseregnek, ebből kapnak a munkát vállalók. Ezen felül a szénbányák gondja az elhelyezés és az étkezés is. Bár a mostaniak a hónap végén leszerelnek, de ha sikeresnek mutatkozik a vállalkozás, akkor szó lehet akár ötven sorkatonára bevetéséről a fejtési frontokon.

Ezúttal „angyalbőrben” és „kobak” helyett katonasapkában.

Fotó: Tóth

Videojavítás – vállalkozásban

Az Integraműhely dolgozói alig több, mint fél hónap alatt már negyedszázezer forint bevételt produkáltak

Fotó: Schmidt Zoltán

Új utakon az integraműhely

Ha tíz évvel ezelőtt valaki azt mondta volna, hogy Komló Bányászati Integraműhelyének dolgozói üzemi pártfogással és segítséggel mindenféle televíziókat, videókat javít a város lakóinak – bizonyosokan megmosolyogták volna az ilyen profécíát. Ám az idők változnak és ma már valóság az a kis szerelőműhely az egykori trösztépület első emeletén, ahol a hét fős kollektívából 2-3 ember ilyen munkát végez.

A vállalkozásfele előtörténetéről tudni kell, hogy az üzemben folyó létszám-felülvizsgálat nyomán kihasználatlan kapacitást találtak a csoportnál, és hogy ne kelljen elküldeni a kiváló szakmai kvalitásokkal rendelkező emberek egy részét, ezért olyan terv született, hogy az egység végezzen híradástechnikai eszközök javítását, amiből olyan árbevételt érhetnek el, ami fedezi a béreket.

Az első hetek tapasztalatai kedvezőek. Egyre szaporodnak a munkák, ami a szakmai hozzáértésen túl köszönhető annak is, hogy alacsonyabb árakkal dolgoznak, mint az ezzel foglalkozó kisvállalat.

Persze még vannak problémák, amelyek megoldásához az üzemi vezetőség jó szándékán túl időre is szükség van. Meg kell teremteni a zökkenőmentes alkatrész-ellátást, lehetőséget kell keresni arra, hogy rugalmasabban vásárolhassanak javításhoz szükséges cikkeket, akár nagyobb összegekért is, hiszen a videonál nem ritka, hogy egy-egy kurrens alkatrész 10-20 ezer forintba kerül.

Mindenesetre a három hónapos próbaidő elején már látható, hogy van fantázia az üzem új vállalkozásában, hiszen alig több, mint két hét alatt negyedszázezer bevételt produkáltak.

Egy rossz „házasság” eredménye Az ivóvízzel van a legnagyobb gond

A „válóper” vége: különélés a jövőben – talán így összegezhetnénk az elmúlt év tapasztalatait Mázaszszváron. A nagyközség gondjairól a településrészek orvosolatlan bajairól Jónéhány fórumon kaptak első kézből tapasztalatot a nagyközségi közös tanács tagjai is. Ezen információk feldolgozása, értékelése volt az egyik napirendi pont a január közepi végrehajtó bizottsági ülésen is.

Amlóta a két község (Szászvár és Máza) egyesült, Máza visszafejlődött. Gondok vannak az egészséges ivóvízellátással. A császtal és a mázai terület vízbázisa bővítésre szorul, és szükséges a teljes hálózat felújítása is. A szászvári részen is akadnak problémák. Az Ikerházas lakótelepen a vízműtársulat szervezése ütközött a Mecseki Szénbányák érdekelvel. Az ivóvízhelyzet javítása érdekében meg kell valósítani a tanulmánytervben javasoltakat, és rövid időn belül el kell készülnie a négy nagy átmérőjű, mélyfúrású kútnak. Ezen felül meg kell oldani a kisregionális komlói vízellátáshoz való kapcsolódást.

Lépni kell a mázai vasúti aluljáró problémáinak megoldásában is. A vasúti aluljáró alacsonyabb, mint az úttest, ezért az aszfalton esős időben a víz megáll. Ugyanide sorolható az a gond is, hogy nem megfelelő a mázai elágazó és a vasúti aluljáró közötti szakasz közvilágítása.

Hírdessen
a
Mecseki
Bányászban
*
Olcsó tarifák

Áprilisban indul a kft

Öntvények – európai színvonalon

A kirakójátékban csak az első kocka letétele nehéz, s ha az elem jó helyre került, akkor kellő ügyességgel és rátermettséggel az egész tábla összeállítható.

A puzzle-játék technikáját véltem felfedezni abban a nemrég meginduló folyamatban, amely a Mecseki Szénbányák egyre pezsgőbb vállalkozói életét jellemzi. Az (egyik) első „kocka” a CAR-MAT Kft volt és a sikeresen induló kezdeményezés egy újabb vállalkozás útját egyengette.

Bár még csak az alapítólevél létezik, s a leendő öntödei üzemrész épületei is üresek, vagy más profillal működnek, azért bátran beszélhetünk az „újszülöttről”, a MIN-AL Kft-ről, amely szerevesen kapcsolódik a CAR-MAT tevékenységhez.

Az előbbi vállalkozással – amely elsősorban kiegészítőre törekedett – párhuzamosan egy újabb szükséglet kielégítése is felvetődött, nevezetesen az, hogy létre kell hozni egy korszerű alumíniumöntödét, lehetőleg belső

fejlesztésben. Két érzékeny pontja volt az ötletnek. Az egyik: kell egy olyan külföldi partner, amely tőkét és/vagy magasan fejlett technológiát investál, és lehetőség szerint piacot is biztosít.

A másik a jövedelmezőség szempontjából fontos anyagköltségek visszafogásához olyan partnerre van szükség, amely olcsó, másodlagos alapanyagot biztosít. Szerencsére mindkét kérdés megoldódott.

Az osztrák KIMEX-GMBH kereskedelmi és menedzser cég olyan – mintegy 8,9 millió forintot érő – öntvényminősítő műszerrel száll be a vállalkozásba, amelynek használatával garantált, európai mértékkel mérve is piacépes termékek állíthatók elő. Emellett a külföldi partner 2,1 millió forint értékű devizával is képviselteti magát. A több mint 28,6 millió forintos törzstőke jelentős hányadát a Dél-dunántúli MÉH Nyersanyaghasznosító Vállalat adja, pontosan 7 millió forintot.

A Mecseki Szénbányák apportként István-aknai műhelyépületekkel, területtel (3 millió forint értékben), és 3,5 millió forintos készpénzzel lesz a vállalkozás részese.

A nagyobb részzel rendelkező tagok mellett a megyei tanács, a Szabadszentkirályi Fémipari Kiszövetkezet és CAR-MAT Kft is tagja a vállalkozásnak. A majdan 30 munkást foglalkoztató öntöde a szakipari munkák teljes vertikumát magának mondhatja. Termékként 800–1000 tonna minősített alumíniumöntvény, tömb, kokillöntvény kerül ki a kezükből, amelynek elsősorban az alapító vállalatok lesznek piacai. Áprilisig – a tényleges indulás időpontjáig – még rengeteg feladat megoldása van hátra.

Az épületek átalakítása még visszavan, és a 2 db Sclenar típusú kemence, a 4 kokillázó tégelyes olvasztó, a présöntvény gyártó eszközök is helyükre kell, hogy kerüljenek. És ha a tavasz közepére már minden együttvan, akkor meghirdetik a munkahelyeket is, ahol a kiválasztás első fordulójában a Mecseki Szénbányáknál felszabaduló emberekre számítanak.

Igy is megéri?

A rózsafal Kubik gmk szakemberei feltételezhetően értik a mesterségüket, jól dolgoznak. Mégis, a földmunkához nem értőkben is felmerül a kérdés: miért kell ilyen nagy távolságból munkaerőt toborozni a komlói altáró előtti csőfektetéshez, nem lett volna olcsóbb a feladatot helyi erővel megoldani?

Fotó: Tóth L.

Kétarcu központja az oktatásnak

Mióta világ a világ, a centralizálásnak haszna(is) van. Az önmagában kisebb lehetőségek, a szétforgácsolt erők egy nagyobb egységben összedóznak, és ezáltal elérhető közelségbe kerülnek olyan célok, amelyek másként nehezen valósulhatnának meg. Igaz ez a Mecseki Szénbányák Oktatási Központjára is, amelynek története szorosan összefonódik a munkavédelmi képzés fejlődésével.

A vállalatnál 1976-ban vette kezdetét a centralizált oktatás, a komlói munkásszállón. Aztán ahogy növekedett a lengyel létszám, úgy kellett új helyet keresni a képzésnek. Ezt a Juhász Gyula Klubban találták meg, ahol, ha nem is a legideálisabb körülmények között működött a bázis, de mindenesetre elfogadható feltételek középette. Közben jött egy felújítás – ezidő alatt a Kossuth Klub adott ott-hont – majd újból a Juhász Gyula jelentette a központot.

A vállalat átszervezése, a termelési koncentrációk változása irodákat, épületeket szabadított fel, s ebben a helyzetben az oktatási szakemberek régi vágya megvalósulhatott, megoldható-

vá vált egy teljesen önálló, korszerű központ kialakítása. A régi kossuthi irodaépület II. szintje találatot erre alkalmasnak, s a tavaly augusztus végi költözésig a szükséges átalakításokat elvégezték, mintegy 350 ezer forint értékben.

Bár a berendezés gondokat okozott, hiszen nem volt könnyű dolog összezsuzni a padokat, táblákat, segéd-eszközöket, mára már minden megvan. (Azért érdemes elgondolkodni azon, hogy a munkásszállón lévő Oktatási Központ hat berendezett tantermének anyagából csak nehezen lehetett az itteni négy helyiséget bebútorozni, mert "eltűntek" a berendezési tárgyak, elsősorban a székállomány csappant meg erősen...)

A központosításnak haszna van – hirdettük első mondatunkban. Ezt a munkavédelmi oktatás bizonyítja, hiszen a nyolc órás alapoktatás, a 4 illetve 5 éves periódusban kötelező 24 óras továbbképzés – amely KBF záróvizsgával fejeződik be –, a 26 szakmai csoportban történő elméleti oktatás, az alaptanfolyamok tavaly több mint 3 100 dolgozónak jelentettek tanulni-

valót. Azt már csak sügva tesszük hozzá, hogy az erőteljes létszámfogyás több mint 30 százalékos csökkenést jelentett, 1988-hoz képest... Persze, a fények mellett, árnyékok is vannak. Ilyen sötét folt, hogy nincs élő, egészséges kapcsolat a központ és a személyzeti oktatási osztály között. A Varró Béláné osztályvezető-helyetessel folytatott beszélgetésből számomra egyértelműen kiderült, hogy nincsenek kontaktusban a bázissal. Az egész "alíráásokban" merül ki, miközben beszélgetőtársamnak – aki vezető beosztású oktatási szakember – nincsenek adatai az objektum kihasználtságáról, gazdálkodásáról.

Valójában az Oktatási Központ és az üzemek kapcsolata határozza meg a munkát, s ebbe szinte semmi beleszólásuk sincs. A munkavédelmi képzésen kívül nem sok köze van a pécsi üzemnek a komlói intézményhez. A magas rezsizdíj, az utaztatás nehézsége, mind-mind azt indokolja, hogy üzemek saját helyiségeiben önerőből próbálják megoldani a szakmai képzést.

Kóhalmi Endre

Minőség igen, mennyiség nem

A szigorodó gazdasági követelmények, a létért vívott harc újra és újra napirendre tűzi a termelési feltételek áttekintését. Különösen indokolt ez egy új gazdasági év elején. Az Északi Bányászüzem egy több éves jó sorozat után, most gyengébb évet zárt.

Az okozati összefüggéseket keresve, tényként kell elszámolni a tonna elmaradást.

A minőségi oldalon 106 százalékos tervteljesítés sem egyenlített ki a minőségileg lemaradást. Más vonatkozásban – a piaci igények változása miatt – a tervezettnél kevesebb szénét küldtek a nagymányoki Brikettgyárba. Mintegy 100 fővel csökkent a fizikai létszám az elmúlt évben. Ezek a tények adnak

alapot az 1990-es év kezdetéhez. A 130 000 tonna szénét igen magas fűtőértékű (19500 KJ/KG) minőséggel kell biztosítani.

Az ilyen magas terv megköveteli a technológiát fegyelem maximumát, a munkarend piaci igényekhez való igazodását. Az első lépések már megtörténtek. A Borbálatelemben olyan előkészítések voltak a közelmúltban, amelyek úgy mennyiségi, mint minőségi oldalról biztosítják a termelés nagyobb hányadát. A korábbinál erősebb ütemet mutat a VII. szint feltáró munkája is. Az itt folyó munkálatok már a jövőt szolgálják, amely annyit jelent, hogy egy ésszerű lefejtéssel 10 évre elegendő szénvagyonot biztosítanak.

A jelen gondjait, feladatait többlármányúak, de ennek ellenére optimisták lehetünk – mondja Wáger József üzemvezető –, ha tudunk alkalmazkodni az elvárásokhoz. Ilyen mozzanat volt az a kényes helyzet is, amelyet a béke-aknán javítások, a brikettgyári felújítások miatt kellett bevezetni. A dolgozók nem fogadták kitörő örömmel a munkarend változását, de nagy felelősséggel, önuralommal döntöttek az ésszerű megoldás mellett, hogy az első negyedévben dolgozzák le a félévkor esedékes 10 napos termelés kiesést. Folyamatosan és nagy figyelmet kell fordítanunk a termelés mennyiségi, minőségi követelményeire.

Králl Zoltán

Váratlanul jött...

Tragikus iszapözön Bétán

A komlói bányászok az évtizedek során megtanultak együtt élni a bányatűz veszélyeivel, és egy esetleges katasztrófa szomorú következményeivel. Most, azonban újabb rizikófaktorok bővült ez az igencsak kockázatos munka. Amire még nem volt példa, most – sajnos – már van. Január 31-én, délután 4 órakor a Komló Bányüzem bétai területén lévő, IX. szinti, II-es telepi OSZF fejtésben a homlokából hihetetlen mennyiségű víz és széniszap tört be a munkahelyre.

– A szemtanúk elmondása szerint egyszerűen csak egy nagy morgást hallottak, majd bezúdult a csapoló nyíláson az áradat – ismertet meg az esemény részleteivel Horváth Ernő, termelési főmérnök-helyettes.

– Alig három órával az eset előtt ott járt a KBF hivatalvezetője, és a terület felelős műszaki vezetőhelyettese, a főbányamester. A katasztrófa megtörténtekor éppen aknási ellenőrzést tartottak, mondhatni minden a megszokott mederben folyt, nem voltak különösebb problémák. A vízbetörés váratlanul történt...

– Csakugyan ennyire váratlan volt, nem lehetett felkészülni rá? – tettük fel a kérdést.

– Ez a fejtés január 25-én indult a termelésben. Mielőtt kialakítottuk volna a munkahelyet, végeztünk kutatófúrásokat, többek között vízkutatósi jelleggel is. A vájvég mögött 50 méternyire, egy korábbi osztó keresztvágat térségében vizet feltételeztünk, de a kutatás során csak keveset csapoltunk, és az is elapadt. De a vájvégi próbafúrások sem utaltak nagytömegű iszapot tároló üregre. Rendkívül hirtelen történt a baj, ezt mutatja az is, hogy a keresztvágatban lévő szállító berendezésen száraz készlet volt, nem láttuk nyomát az elnedvesedésnek.

Ma még folynak a vizsgálatok, mi is történt valójában, de egy szomorú bizonyosság már van. A hirtelen iszapár elsodorta és maga alá temette Mida Csaba 19 éves vájárt és Wieslaw Jedlinski 29 éves lengyel vájárt, akik sérüléseikbe belehaltak. Hruza Jenő 45 éves szakvezető vájár súlyos sérüléseket szenvedett...

Megint a zobáki 12/1-es telepben Újból ég a legnagyobb fejtés

Január 25-ig úgy nézett ki, hogy ha nem is jól, de legalább rendben mennek a dolgok Komló Bányüzemben. A termelő munkahelyek hozták a terveket, s a legnagyobb fejtés, a zobáki XII/2-es telepi is szépen teljesítette a napi 1 100 tonnát. Ezt a koncentrációt azonban nem hiába tartja a fáma veszélyes területnek. Itt voltak a Dowty-tűzek, és az ősz végén is voltak melegezési problémák. Akkor, a veszély elmúltja után, úgy gondolták túljutottak a kritikus szakaszon, de sajnos nem ez történt. Hiába ment a fejtés jó két hónapig rendben, és adott néha 1200-1400 tonnát egy 24 óra alatt, ez az optimális állapot nem tartott sokáig. Január 26-án reggel, alig valamilyen 6 óra után a légvágati kihúzóban a CO-Unor az 5 ppm-es minimális értékről rövid idő alatt a végkitérésre ugrott, s a műszakváltáskor füstöt észleltek.

– A hirtelen változás arra utal, hogy nem az omladék mélységében lévő, régebbi eredetű melegezés gyorsult fel, hanem – feltételezésem szerint – egy korábbi kis szakadás következtében alakult ki melegezési góc, amikor az omladék levegőt kapott – hallom Horváth Ernő termelési főmérnök-helyettestől. – A viszonylag kis kiterjedésű tűz felszámolását azonnal megkezdtük, a fejtés két vágatában vízdugót alakítottunk ki. A lokalizálás érdekében inertgázás tűzvédelmi eszközökhöz folyamodtunk, a szállítógáti vízdugón keresztül hat tartályból, 3 300 m³ nitrogént vezetünk a kritikus bányatérbe. Ezt az oxigén kiszorító, és hűtő eljárást január 31-re fejeztük be. A jelenleg lezárt területen folyik a légminta vétel, s amennyiben kedvezőek az eredmények megtörténhet a víz leszívása, kicserélhetik a meghibásodott motorokat, villamos berendezéseket. A legfontosabb feladat azonban az, hogy a korábbi tűzgócot leiszapolják, és a lezárt fejtési szakasz kerülő vágata elkészüljön.

ZENEMALOM videókazetta kölcsönző

(Pécs, Kossuth L. u. 91.)

Szeretettel várjuk vásárlóinkat új, jóminőségű mősoros kazettákkal, olcsó üres kazettákkal (SONY, TDK, JVC), hanglemezekkel, audlo kazettákkal, bazáráruval.

Nálunk mindent a tavalyi áron kap!

Nyitvatartás:
naponta 10-18-ig,
szombat, vasárnap 9-12-ig.

Ösztönözni a termelőterületeket

Bérezési elvek – Pécsi Bányüzemből

Előző számunkban foglalkoztunk a Mecseki Szénbányák vállalati szintű bérpolitikájával. Ennek kimunkálása során megfogalmazódott az az igény, hogy üzemeknek legyen önálló tervük, stratégiájuk. Sorozatunk mostani első részében a Pécsi Bányüzemben megszületett bérezési elképzeléseket mutatjuk be.

A Pécsi Bányüzemben a személyi alapbérek fejlesztésére fordítható kereteket a következőképpen állapítják meg: az egyes tevékenységi, illetve állománycsoportba tartozók 1990. január 1-i létszámát szorozzák meg az alapbérfejlesztés Ft/műszakban meghatározott összegével. Az így kapott alapbértömeg osztható szét az adott csoportokban dolgozók között, az alábbi üzemi irányelvek szerint: valamennyi körlet, munkaterület, illetve munkacsoport (állománycsoport) részére a rendelkezésre álló átlagos alapbérfejlesztési mértéket kívánják biztosítani. Kiemelt bérfejlesztést nem terveznek, viszont az éves eredményterv túlteljesítéséből képződött bért a bizalmi testülettel egyeztetett módon fogják felhasználni. A kötelező és differenciált alapbér-emelések személyre szóló megállapítását a körletek, illetve a munkaterületek végzik. Az emelési lehetőségeket a munka minősége, mennyisége és nehézségi foka szerint kell meghatározni. Az alapbér-emelés során a fizikai dolgozók alapbérét minimum 220 Ft/műszakra, a szellemiek alapbérét minimum 4 800 Ft/hóra kell emelni. A személyi alapbérek meghatározása során a műszakbéreket forintra, a havibéreket 50, illetve 100 forintra kerekítve javasolják megállapítani, és az érintetteket alapbérük változásáról 1990. február 15-ig kell írásban értesíteni. Tekintettel a gyakori üzemzavarokra – egy újszerű bérezési és ösztönzési rendszerrel – a gépi berendezések karbantartó személyzetének bérezését a termelő terület eredményéhez, az aknáit és környezetét karbantartókat, valamint a szállítási dolgozókat az üzemi eredményhez kötik a jövőben. Alábbi táblázatunkban ennek várható elvét mutatjuk be.

Állománycsoport	Összesből alapbér-emelés		
	összes	kötelező	differenciált
szakmányos	35 Ft/mű	–	35 Ft/mű
fa. időbéres	19.7 Ft/mű	10 Ft/mű	9.7 Ft/mű
külszíni időbéres	21.8 Ft/mű	10 Ft/mű	11.8 Ft/mű
műszaki	335 Ft/hó	–	335 Ft/hó
gazdasági	422 Ft/hó	–	422 Ft/hó
számvitell	316 Ft/hó	–	316 Ft/hó

A jövedelmek kialakulásában meghatározó a mozgóbérek mértéke. Az idei év termelési tervei 420 ezer tonnára, 2 700 méter elővájásra és 510 méter feltárássra készültek – ezek teljesítése a mindenkori mozgóbér alapja. Olyan ösz-

tönzésre kell törekedni, amely segíti a produktív területeken a teljesítmény növekedést, és megvalósítja a teljesítményarányos bérezést. Ennek érdekében az alábbi mozgóbérekereket határozták meg.

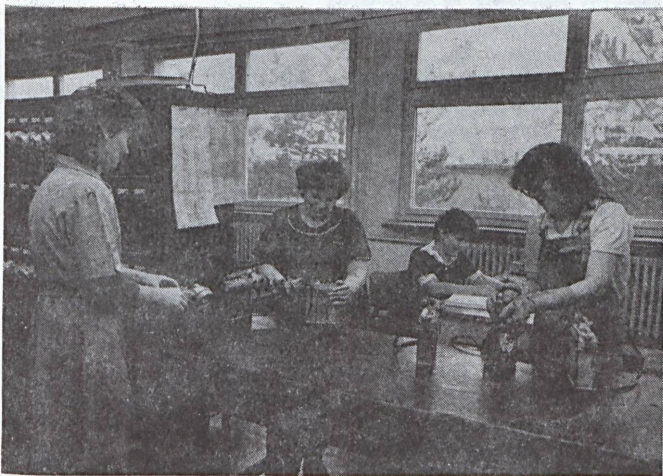
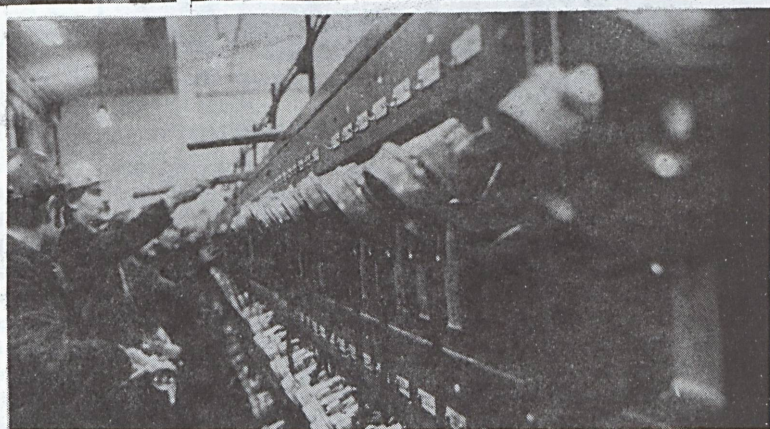
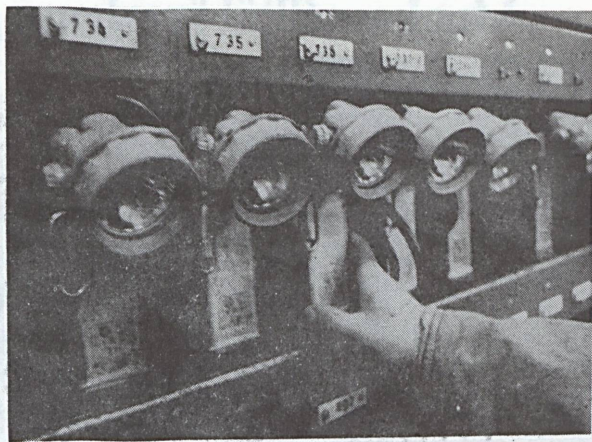
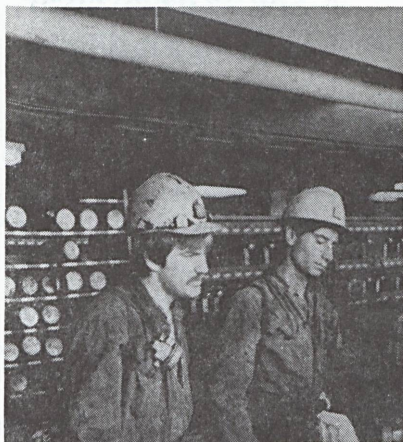
Körletek 1990. évi mozgóbér kerete: fejtés, elővájás 120 Ft/mű.; fa. szállítás, fa. gépészet, szellőztetés, tűzvédelem, bányamérés, geológia 36 Ft/mű.; külszíni száll., külszíni gépészet, gondnokság, raktár, mentőállomás, iszapolás, gázlecsapolás 20 Ft/mű.

Az éves jutalmazási keret – üzemvezetői hatáskörben – 2,6 millió forint, a munkaversenyek díjazására 1 millió forintot, a munkavédelem ösztönzésére 400 ezer forintot használhatnak fel. Fontos, hogy a mozgóbérekereket a körletek csak a tárgyhavi tényleges műszakszám alapján használhatják fel, de csak abban az esetben, ha teljesítményük eléri a 100 százalékot. Az alábbi teljesítménymutatók képezik értékelés alapjait: termelő, vágathajtó és szakmányos területen a körlet tonna/műszak, illetve centiméter/műszak teljesítménye a tervezettekhez viszonyítva. Szállító és egyéb teljesítménybérben elszámolt területeken a saját térképezett eredményhez viszonyított tárgyhavi produktum.

Amennyiben az eredmények nem érik el a 100 százalékot, prémium csak kivételes esetben és csökkentett mértékben fizethető a havi bértárgyaláson megállapítottak alapján. Amennyiben körletszinten nem teljesülnek a tervek, de a körleten belül egyes csapatok elérik a vagy túlteljesítik a 100 százalékot, úgy ezen kollektívák a műszakjaikra eső prémiumkeretet megkaphatják. Az időbéres csapatoknál – az üzemvezető vagy megbízottja által előzetesen engedélyezett célprémium kivételével – az ösztönzési tervekkel való elmaradás esetén, mozgóbér csak az üzemvezető által meghatározott, és csökkentett mértékben fizethető ki.

A körletek és munkaterületek vezetői a havi szakmány kiadásokkal, feladatmeghatározásokkal egyidőben kötelesek közölni a csapatokkal, a 100 százalékos teljesítmények esetén kifizethető prémiumösszegeket. A felügyeletet gyakorló aknászok, művezetők és csapatvezetők a műszakonkénti munkaátvétel alapján, kötelesek nyilvántartani az egyéni teljesítményeket, és differenciáltan felosztani – az egyéni teljesítmények alapján – a csapatnál elért prémiumot.

Nem részesíthetők prémiumban azok a dolgozók, akiket fegyelmi határozattal kizártak ebből, és azok sem, akiket technológiai feyelemlétsérből eredően, vagy balesettel kapcsolatban elmarasztaltak. Üzemi érdekből ideiglenesen más munkahelyre vezényelt, vagy tartalék állományból csapatra beosztott dolgozók premizálásban ott részesíthetők, ahol műszakjaikat ténylegesen teljesítették. Amennyiben az áttelepített, illetve vezényelt dolgozó produktuma a 100 százalékot eléri, vagy meghaladja, úgy a csapaton belüli premizálásból kizárni nem lehet.

Lámpa- kamrában

Talán még öt perc sincs, amennyit a napi ottlét megkövetel. A sichte indulók fel-, míg a kiszállók leszerelnek. Mindenki siet műszakba menet, mert a csapatból a többiek már a kasra várnak, aki pedig hazafelé tart, még jobban igyekszik, hiszen várja otthon a család, a finom reggeli, ebéd, vagy vacsora... Sokan közülük – ha csak egy pillantással is – megsimogatják a következő munkanapon is velük tartó hű társaikat, a bányászlámpát és az önmegtökészüléküket.

„Munka nélkül üres lenne az életem”

Kell-e magasztosabb pillanat, mint amikor átvette a Kiváló Bányász kitüntetését?

Fotó: Tóth László

A sikondai szanatóriumban találkoztam Molnár Sándorral a Nagymányoki Brikettüzem csoportvezetőjével, aki a munkahelyen eltöltött csaknem negyven év következményeként gerincbántalmakkal kényszerült pihenőre. Bár a kisimult, fiatalos arcvonások tagadják az 55 évet, az erősen kopaszodó férfi számára szemmel láthatóan nem könnyű a helyzetváltoztatás.

– Ha az ember 35–40 évet egy széntermelő munkahelyen ledolgozik, annak a nyomait a szervezet magán viseli, még ha a külső jelekből nem is érzékelhető – mondja kesernyés mosollyal, amikor helyet foglalunk a hangulatos társalgóban. – Bár itt minden kényelmet megadnak – pillant körül tekintetével – nehezen tudom elviselni a téletlenséget. Az ember ilyenkor érzi igazán, mit is jelent számára az a közösség, amelyben élete javát ledolgozta. Ha innét néhány nap múlva kikerülök, szeretnék ugyanúgy tovább dolgozni mint azelőtt, mert munka nélkül üres lenne az életem.

Bár a gerincem kicsit akadályoz a mozgásban, még érzek magamban annyi energiát, hogy eleget tudjak tenni feladataimnak. Talán, ha olyan körülmények között kellene dolgoznom, mint 15–20 évvel ezelőt, valamivel nehezebb lenne helytállni. Most inkább a szakmai tapasztalatokra és a fegyelemre van szükségem.

– Lehet, hogy az én számból nem hangzik elég hitelesen, mivel most kaptam a kitüntetését, de el kell mondanom, hogy amióta kicserélődött a vezetés, sokkal jobb a légkör és családiasabb a hangulat a munkahelyeken. Ugyanis most ésszerűbb a termelés, s talán nagyobb szakértelemmel irányítják az üzemet.

Ami még fontosabb számunkra, hogy a termelési feladatok mögött az embert is észreveszik, és odafigyelnek a dolgozók gondjaira. Részben ezzel magyarázható, hogy ebben az üzemben nem volt nagyobb létszámmozgás az utóbbi időkben. A prés térben például évtizedek óta ugyanazok az emberek dolgoznak. Ahol lehet segítjük egymást.

Beosztásom szerint csoportvezető vagyok, de ha úgy adódik az én munkám elvégzi a művezető, vagy szakvezető, s ez fordítva is igaz.

– Önt nyugodt, kiegyensúlyozott embernek tartják a munkatársai.

– Mindig is az volt a meggyőződésem, hogy értelmes, csendes szóval lehet a legnagyobb eredményt elérni. Tizenhat éve vagyok vezetői munkakörben, de én a beosztottjaimnak is mindig megadtam a tiszteletet. Igaz vissza is kaptam – lenről és featről egyaránt. Nem mondom, hogy néha nem fordulnak elő viták, vagy véleménykülönbségek, de ez így természetes.

Sok az üzemzavar, elavult a szállítási rendszer

A négy híján 400 embert foglalkoztató termelő-és körlet Komló Bányász-üzem legnagyobb produktív munkahelye. S mint a legnagyobb – jöcskán meghatározó a nagyüzem eredményességét. De azt nem mindegy, hogy az is sikerül az évkedzet. Nos, januárban csak 0,8 százalékos (kb. 120 tonnás) termelési lemaradást produkáltak. De a vágathajtási tervet 112 százalékkal hozták, 106 méterrel teljesítették.

A sikeresnek mondható első hónap után, februárban is alaposan meg kell küzdeni az elfogadható eredményért. Mostoha körülmények között, a K-I koncentráció legnehezebben művelhető területén termelnek, s a pillérfejtés feladatait alaposan gátolja a sok üzemzavar, az elavult szállítási rendszer, a régebbi bányaművelésből adódó problémák. A K–III. koncentrációban befejezték a 12/1-es telepi munkálatokat. Jelenleg az a legfontosabb, hogy az alig 20 munkanap alatt teljesüljön a 16 800 tonnás termelési-és a 95 méteres vágathajtási terv. Ehhez persze az kell, hogy a kieső műszakszámot a mostani napi 50–60-ról, lényegesen kevesebbre szorítsák vissza.

Vajon nem volt-e duhaj hősrünk (fotónkon nem látható) kellőképp elégedett a központosított moziműsor ajánlatával, vagy épp ellenkezőleg: leküszetetlen vágya ébredt a kiállított duzzadó keblek, esetleg izmok (képünkön nem látható) birtoklására? Akárhogy is volt, a keret üvegét sikeresen betörte (képünkön jól látható) Tóth L. felv.

Egy rajzkiállítás margójára

Több éves hagyománya van már annak, hogy az Északi Bányászterület kollektívái patronálják a környező iskolákat. Nem kelt feltűnést egy üzemlátozás, bányász vetélkedő, bányászgyermekek találkozója. Mégis, most valami különös történt. Az üzem felolvasó termében szokatlan látványt nyújt a patronált iskolák gyermekeinek rajzkiállítása. A bányász szülők, az apák, nagyapák itt láthatják viszont fiaik, a környezet véleményét.

A gyermekábrázolás azzal tűnik ki, hogy szellemi manipulációtól mentes, nincs kötött téma, csak vélemény, ahogy ők látják. Az csak természetes, hogy minden gyermek másképpen látja a bányászokat, azok gondját. Érdekes figyelmet fordítani a képekre azért is, mert objektív tükröt mutat, azt, ahogy mi látszunk a szűkebb és a tágabb környezetben.

Városi Margit 8. osztályos képe elgondolkodtat. Fekete-fehér ábrázolás. Ösztönösen ráérez, hogy a bányában nem annyira a színek, inkább az árnyalatok dominálnak. Az már talán véletlen, hogy a csillét nyomó bányász kabátja csikos. De, akár szándékos is lehetne mert nem lenne egyedüli vélemény, hogy a létszámgondot rabokkal oldják meg.

Egészen más gondolatot ébreszt az az ismeretlen szerzőtől származó gyermekrajz, amely akár a „reform realizmus” címet is viselhetné. A képen sok alakot ábrázoló tömeg, tiltakozó táblákkal. Az egyik „NEM TÚLÓRÁZUNK” felirat. Nem lehet tudni, hogy az inspiráció a hallottakból származik, vagy a gyermek óhaját fejezi ki, hogy többet lehessen édesapjával.

Figyelemre méltó az a tábla is, hogy „TILTAKOZUNK”. Az, hogy mi ellen folyik a tiltakozás, nem derül ki, de ez felfogható közhangulatként is, lényeg

az, hogy tiltakozunk. Hernádi Mariann 6. osztályos tanuló múltat és jövőt egyszerre ábrázoló képe gazdag fantáziát mutat. A bányász szemével jól látható öreg műveletben dolgozik a vájár, de már szkfanderben. Számunkra hiteles, hogy olyanakk látszunk, mint a haladást is szimbolizáló űrhajósok.

Más képek, mint például Pászinger Viktoré, egyetlen ceruza-portréba sűríti az általuk látott bányász valóságot, Megtört, fáradt és gyanakvó tekintetű ember néz ránk a papírról. Természetesen van olyan is, ami csak a szépre emlékezik. Siska Anita színes akvarell-képe napsütést, zenekart és ünneplést mutat. Ömböli Krisztina pedig inkább a misztifikumba viszi a nézőket a kép Borbála képével.

A kiállítás bővelkedik a formai megoldásokban is. Sebestyén Henrietta tusrajza esztétikus, rendezett és modern. Mély drámai hangulatot sugall Steib Viola akvarellje. A bányász élethez mindig is hozzátartozó hitvesi várakozást, féltést fejezi ki a szép kép. Friedlein Zsuzsanna fantázia képe, és az izmnyiek alsóbb korosztályát képviselő Baksics Diána, Csizsér Éva, Bálint Elvira színes ceruzarajzai mind-mind remekművek. Remekművek nekünk, mert rólunk szólnak és miértünk.

A gazdag fantáziával és a nem kevés ismerettel rendelkező gyermekek tükrözik az általunk látott valóságot is. Ismeretlen szerzője van annak a plakát-rajznak, amely talán a legtöbb tartalmat sűríti. „Szerencse fel” felirat alatt három tiltó tábla. Milyen élelítés az agyonszabályozott bányászokodás, és az örök optimizmust kifejező bányász köszöntés felismerése. Valójában nagyszerűek a képek, és az általuk sugárzott gondolatok a bányász életől.

Králl Zoltán

Nagy siker

Fokozott érdeklődés előzte meg a Pécsi Nemzeti Színház új bemutatóját, Vaclav Havel: A lefrat című szatíráját. Amikor a nyár folyamán a színház műsorterve elkészült, még senki sem tudta, hogy a drámafírt egy fél év múlva hazája köztársasági elnökévé választják. Ez a történelmi esemény kétségkívül túltes a darab legszurdabb jelentetel is. Az előadás megtekinthető a PNSZ Szobaszínházában február 21-én és 22-én fél 8 órakor.

ZSANÉR
klskereskedés

zárak
veretek
lakatok
épületvasalatok
bútorvasalatok
csavarok
szegek

PÉCS, MÁRTON U. 2.

Nyitás: 1990.március 1.

Itt a bál szezon – az úttörőknek is

Február a farsang ideje a Komló Úttörő és Ifjúsági házban is. Február 17-én, szombaton a sportcsarnokban nagyszabású jelmez és karnevált rendeznek (alsótagozatnak: 14,30-tól 17,00-ig, felsőtagozatnak: 17,30-tól 21,00-ig). Egy héttel később farsangi bál lesz, ahol a zenét a Music Express szolgálja.

És azok a gyerekek akik nemcsak táncolni, szórakozni akarnak, azok számára a

Test-őr találkozó lesznek február 16-án, pénteken és 21-én, szerdán 10 órai kezdettel, 20-án, kedden 13 órai kezdettel. Mikszáth Kálmán nagyszerű regényéből a Szent Péter esernyőjéből készült remek magyar filmvígjátékot tekinthetik meg az érdeklődők február 16-án, pénteken délután fél 3-kor a Zrínyi moziban. A környezetbarátok jöhetnek össze február 24-én, szombaton reggel 9 órától.

Új technika a „nehéz” szén termeléséhez

A Donyecki Komplex Bányagépészeti Tervező- Szerkesztő és Kísérleti Intézetben (Dongiproulemas) kifejlesztették az AFK aggregátot, amely lehetővé teszi a maximum 0,65 méter vastagságú rétegekből a „legnehezebb” szén kitermelését.

A gyalu lefejt a szentömb-ről, rárakodik a futószalagra, a gépesített önjáró ácsolat pedig biztosítja a bányászok biztonságát. Az AFK aggregát teljesítménye napi 700 tonna. Ez az automatizálási rendszer nem igényli, hogy állandóan bányászok tartózkodjanak a fejtési fronton.

Az Automatogramas Tudományos Termelési Egyesülés által kidolgozott berendezés egyedülálló a világon. Az információs hibamegállapító hálózat lehetővé teszi az aggregát és a berendezés állapotának az ellenőrzését és a hibák időbeni kiküszöbölését. Valamennyi munkaciklus vezérlés a központi műszerfalról távirányítással történik.

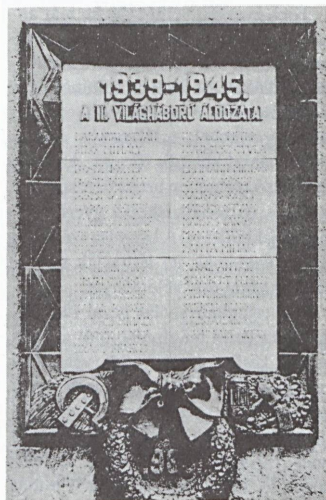
Az AFK aggregát nagyon nagy hasznára van Ukrajna bányászainak, mivel a 1970-es évektől kezdve a 0,7 méternél kisebb vastagságú rétegekben működő fejtések száma 2,8-szor kevesebb lett és nagymértékben csökken a széntermelés részaránya is. Pedig a

köztársaságban az ipari szénkészletek mintegy 40 százalékát a vékony telepek tartalmazzák. Amíg ezek a telepek nem voltak hozzáférhetőek – mintegy kompenzációképpen –, gyors ütemben művelték az 1,2 méternél nagyobb vastagságú széntelepeket. Sajnálatos módon ezek lényegesen nagyobb mélységben települtek (néha 1000 méternél mélyebben), ahol nagyobb a nyomás, a hőmérséklet és intenzívebben válik ki a metán. Sok bánya műszaki-gazdasági mutatói észrevehetően romlottak.

Az új aggregát a veszélyes szintek fölött fog dolgozni művelésbe állítva az úgynevezett „függő mérlegkészleteket”. A Donyecki Szénbányászati Intézet adatai szerint a köztársaságban mintegy 625 millió tonnát kitevő ilyen készletnek fele nagyon vékony, max. 0,8 méter vastagságú telepekben található. Ezek 37 százalékka kokszolható.

Az AFK aggregát típusú gépek segítségével 1995-re a széntermelés a nagyon vékony telepekből a Donyeck-medencében (Ukrajna) 40 százalékkal, illetve 6 millió tonnával növekszik. A távlatokban pedig még korszerűbb technikával a bányász nélküli szénfejtést tervezik.

Emléktábla

A vasasi egyházközség kezdeményezésére emléktáblát állítottak Vasason a II. világháború áldozatainak. A lokálpatrióta lakosság anyagi támogatásával a pécsi Zsolnay-gyár által elkészített táblát – püspöki engedéllyel – a vasasi templom falán helyezték el.

Apróhirdetés

Tékesen (Petőfi u. 87.) kertés, gazdálkodásra alkalmas családi ház garázzsal eladó. Érdeklődni: Pécs, telefon:31-952

Hízlalda a gépműhelyben?

Üvegház, homokbánya Komló környékén

A vállalkozások viruló korszakában sem szeretnek a szakemberek még csíraállapotban lévő elképzelésekről beszélni. S talán igazuk is van, hiszen az üzleti életben jó, ha tíz tárgyalásból egy haszonnal jár.

Ám az információkra éhes olvasó bizonyára szívesen ismerkedik meg egy-két olyan szándékkal, elképzeléssel, amely még messze van a meg-

valósítástól. Ilyen az a komló bányászati üzem ötlet, amely szerint a III-as aknai teljes műhelysört bérbe adják. A mintegy 500 négyzetméteres épületegyüttes lehet, hogy a jövőben egy sertéshizlaldának ad otthont.

Bizonyára sokan felkapják a fejüket arra a hírre, hogy Komló környékén egy új vegyesvállalat kezd-

ményezése nyomán homokbánya nyíljon. A mélyművelés során a gázlecsapolók által termelt metán hasznosítására új lehetőség adódik.

Béta térségében a gázkazánok biztosította meleggel hajtatókertet, fóliasátor, vagy éppen üvegház létesülhet, sőt lehet, hogy nemsokára innen látják el friss, primőr paradicsommal, paprikával a komlóiakat.

Szomorú vagyok

A Népsportban nemrégiben egy aprócska hír jelent meg. „A Dorogi Szénbányák Vállalat vezetői közölték a labdarúgó szakosztállyal, hogy a jövőben a játékosoknak a sport mellett dolgozniuk kell.” Ezért a játékosok egy része bejelentette, hogy távozik Sárísról. Elgondolkodtam, de nem azon, hogy az NB III-ban volt olyan csapat, ahol nem dolgoztak, csak fociztak, hanem az utóbbi hetek mázaszászvári eseményein tűnődtem el.

Kedves Olvasó! Remélem nem tart majd szubjektívnek, ha végigolvassa eszmefuttatásomat a tapasztalatról. Tudniillik hetek óta a mázaszászvári labdarúgást – szurkolókat és labdarúgókat, de a sportvezetőket is – olyan légkör veszi körül egyesek részéről, ami már megengedhetetlen. Szinte nincs olyan nap, hogy a bányüzem vezetőit valaki ne támadná azért, mert a focisták léteznek. Miután ma divat Magyarországon, hogy mindenki rossz, aki velem nem ért egyet, általánossá vált a kritikus hang – ez még nem baj –, de ezzel együtt a rosszindulat, a dolgok ferde beállítása is!

Mert ugye, a veszteségért az a 16–18 labdarúgó a hibás, akik a munkahelyeket anyaggal látják el, TH- gyűrűket cipelnek és uram bocsá' délutánonként – mivel alapozás van – 90 percen keresztül lótnak–futnak, hogy megfelelő erőállapotban legyenek a márciusi rajtra. Csak mellékesen jegyzem meg, hogy jómagam is részt vettem vagy 17 éven át az alapozásokban, s nem kívánom a halálos ellenségemnek sem egy ilyen alapozás végigszenvedését. Szomorú vagyok, mert mindenki fél a nagyhangúaktól, és inkább hallgat, mint hogy megvédje a támadásoktól ezeket a játékosokat.

Szomorú vagyok, mert a nagyközségi tanácsotagok között olyan is akad, aki a sportkör támogatása miatt, már most a tervezés időszakában élénken tiltakozik az esetleges anyagi segítség ellen. És olyan teszi, akinek a gyerekei éveken keresztül a sportpályán fociztak, és aki maga is játszott ott. Igaz, hogy ugyanez az ember évekkal ezelőtt a sportkör vezetőjét akarta ellenőrizni, ellenőriztetni, hogy mire költötték el az 1,5 millió Ft-os nagyközségi (állami) támogatást, amelyből egy 36 x 15 m-es tornacsarnok, egy munkacsarnok a strandon, és egy fedett lelátó épült a sportpályán. (A kalkulációt az olvasóra bízom.)

De feltehetően úgy is a kérdést: mi lenne azzal a 300 labdarúgó rajongóval aki vasárnaponként kimegy a pályára, és szurkol a bányász–fiúkért? Tudom, hogy a Mecseki Szénbányák, a szászvári bányüzem szinte élet–halál harcot vív a fennmaradásért. Tudom, hogy másodrendű lett a sport, ha nem huszadrendű ebben az országban, Mázaszászvárról nem is beszélve. De azért ne essünk abba a hibába, hogy a mosdóvízzel együtt a gyermeket is kiöntjük a kádból!

Sajnos, a mázaszászvári labdarúgóék helyzetét nem kell túl dramatizálni, mert a helyzet tényleg drámai. És ezt nemcsak a gazdasági körülmények tették azzá, hanem néhány nagyhangú, a tárgyilagosság látszatát is kerülő, szemellenzővel felszerelt ember.

Szomorú vagyok, hogy ezt le kellett írnom.

Ditről István

Nyílt levél

Mi lesz a sportklubbal?

Tisztelt Mecseki Szénbányák Komló területén dolgozó Munkatársai!

Úgy érzem tollat kellett ragadnom. Ezt azért teszem, hogy ne csak a politikai csatározásokkal foglalkozzunk, hanem próbáljunk a sporttal is. Komlón kb. 6–7 ezer ember kapcsolódik a szénbányákhoz, és tudnak-e a Komló Bányász Sportklub lehetetlen helyzetéről? Jelen pillanatban az egyesület az utolsókat rúgja s, hogy fenn tudjon maradni, el kellett adni játékosokat. De holnap kit adjon el?! Vajon meddig bírja mindezeket elviselni?

Valahogy nem értem, hogy egy hét szakosztályból álló, valamint tömegsportot működtető egyesületet nem tudunk fenntartani! Adjunk el mindent, szüntessünk meg szakosztályokat? A szénbányák ugyan támogatja az egyesületet, de ez a fennmaradáshoz kevés. Nem is ezt firtatom, hanem mi, szénbányák dolgozó, hol vagyunk? Vajon gondoltak-e arra, hogy úgy járhat a KBSK, mint pár évvel ezelőtt a Pécsi Bányász, a GANZ MÁVAG. Pénz hiányában nem tudnánk biztosítani flainknak, lányainknak soportolását, kb. 800–1 000 gyermeket érintene. Nem tudom elképzelni mi a jobb: Sportoljanak, vagy esetleg szilpuzzanak, csavarogjanak, netán raboljanak?

Tudom, a mai gazdasági helyzetben meg kell gondolni mindenféle anyagi kiadást, de ne feledjük, mindezt nemcsak értünk, hanem gyermekeinkért kell megtennünk. Ne zavarjuk az utcára őket. Sportoljanak, és vessétek le ott az energilájkukat. Azt hiszem, ez a társadalomnak és szülőöknek is jó. Ne feledjük, adakoztunk már sok mindenre. Áldozzunk most már a sportra is! Tudom most mindenki mondja, hogy a „labdarúgás...”, de mi nem labdarúgásra, hanem sportra (kézilabda, szittaltenisz, teke, sakk, atlétika, kosárlabda) gondoltunk. Ne feledjük azt sem, hogy építettünk tornacsarnokot, futófolyósot, és egyéb sportlétesítményt. Ne hagyjuk ezeket elveszni, mert ha ezeket ma elhordjuk, az 10–15 éves hátrányt jelent a jövőben...

Legyünk a KBSK pártoló tagja és megmentője. Ha jól tudom, minden üzemben kapható a pártoló tagsági igazolvány, s ha még sincs, akkor felkeresheti a KBSK központját és vásárolhat ilyen igazolványt. Tegyük meg mindent a sportkörért.

Levelemet nem feltűnési viselkedésből írom, hanem a tennikarás vezérel, s hiszem, hogy tapasztalhatunk még flainknak. Nem tudom, levelem eléri-e célját, de mindenképpen nyertem, mert legálább megpróbáltam tenni a sportért valamit.

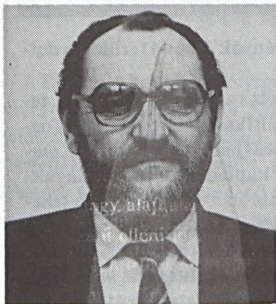
Most Önökön a sor!

Tisztelettel!

T. E.

a területi sportbiz. vezetője

TISZTELT Bányászaink!

Spolár János
(1. sz. választókerület)

ként jegyzik a krónikák. Igaz, történetek itt is elhibáztak beruházások, kudarcba fulladt gépésztési programok, megépültek feleslegessé vált aknáknál, ipari objektumok. Am az itt élők, a bányászathoz kötődők jól tudják, hogy az alapvető baj, a sorvadás igazi oka a megmerevedő, haladó energiaprogramban, a kitermelődő ágazat mesterségesen visszaszorított áralban, a termelési struktúra elavultságában keresendő. Az általánosult létbizonytalanság, a valódi ráfordításokkal, az elszabadult inflációval lépést tartani képtelen termelői árak, a szén- és uránbányászat hatalmas deficite, az egykor virágzó Bányarát koldusbotra juttatta. Ma depressziós övezetnek nyilvánított az a terület, kezelhetetlenné váltak azok a feszültségek, amelyek az Iparág – és vele együtt a térség – látványos pusztulásához vezethetnek. Kormányok és Parlamentek adták át egymásnak sorban a feladatot, az energiaprogram változásának gondját, ám mindeztől egyik sem váltotta ezt a terhet.

Dr. Szili Katalin
(2. sz. választókerület)

meg. S hogy ne legyenek kisemmlizettek azok, akik fiatalágukat otthagyták az aknában, követeljük, hogy oldják meg a rehabilitálták, a járadékosok, a kordévezetményes és tényleges nyugdíjasok egzisztenciális biztonságát. Őrizze meg értékét a nyugdíj, a járadék, ne hozzuk móltatlan helyzetbe azokat, akik megromított egészségükben csak tehetetlen szemléli, szenvedő alanyai a rossz gazdasági- és szociálpolitikai kának! A cselekvőképes, fiatalabb nemzedéknek teremtünk meg a lehetőséget az értelmes, a saját- és közösségi használati bíró munkára. Új elgondolások, tevékenységi formák kellene, az elavult és semmire sem ösztönző rendszereket váltásák fel a vállalkozások, amelyben az ésszerű kockázat megtérül a hatékony munka hasznáiban.

Dr. Vonyó József
(3. sz. választókerület)

Támogatásukat kérjük, hogy segíthessünk! Bizalmat és lehetőséget annak a pártnak, amely megteremtette a vérmékiült változások feltételeit, hogy tovább működhesen az az erő, amely a történelem szemétdomjára vetette a pártállam diktatúráját. A Magyar Szocialista Párt társat keres és talál a haza minden polgárában, aki honfitársainknak, családjának és önmagának biztos munkát, emberhez méltó életet, nyugodt, harmonikus otthont akar. Programunk nem alkalmi próféták üres meséje a holnap Paradicsomáról, hanem egy olyan terv, amellyel közös erőfeszítéseink nyomán rövid időn belül megállítható a válság mélyülése, és az európai tapasztalatok hasznosításával felvértezve elindulhat az ország felfelé a szakadékból.

Az önk támogatását kérjük, azét a közösséget, amely két évszázad alatt meghatározó erővé vált a Mecsek alján. Tíz emberöltő nemcsak a mesterség komor tragédiákkal átszőtt tapasztalatait adta át egymásnak, hanem egy olyan társadalmat kovácsolt, amelyben egyszerre volt örökség és útravaló a nehéz munka becsülete.

Baranya bányászok nélkül elképzelhetetlen. György- és István-aknáknál, Vasason, Péccszabolcson az azonos munkát végzők egy szakmai kultúrát teremtettek. Egy olyan közösség formálódott, amelyre mindenkor építeni lehetett, a gazdaság alapja volt. Vájár, csillé a bányászat veszélyének tudatában a biztonsággal szállhatott le, nem kellett félténi a munkát, a megélhetést, még akkor sem, ha a kormányzat energiaprogramjában a külföldi források kaptak nagyobb szerepet. Nem a Mecsekben dolgozó bányászok hibája, hogy ez a politika zsákutcába jutott. Szervető alanyai voltak az energetikai páfordulásnak, az olajválságnak, az árobbanásnak. Az elműt két évtizedet a hanyatlás korszakaként jegyzik a krónikák. Igaz, történetek itt is elhibáztak beruházások, kudarcba fulladt gépésztési programok, megépültek feleslegessé vált aknáknál, ipari objektumok. Am az itt élők, a bányászathoz kötődők jól tudják, hogy az alapvető baj, a sorvadás igazi oka a megmerevedő, haladó energiaprogramban, a kitermelődő ágazat mesterségesen visszaszorított áralban, a termelési struktúra elavultságában keresendő. Az általánosult létbizonytalanság, a valódi ráfordításokkal, az elszabadult inflációval lépést tartani képtelen termelői árak, a szén- és uránbányászat hatalmas deficite, az egykor virágzó Bányarát koldusbotra juttatta. Ma depressziós övezetnek nyilvánított az a terület, kezelhetetlenné váltak azok a feszültségek, amelyek az Iparág – és vele együtt a térség – látványos pusztulásához vezethetnek. Kormányok és Parlamentek adták át egymásnak sorban a feladatot, az energiaprogram változásának gondját, ám mindeztől egyik sem váltotta ezt a terhet.

A Magyar Szocialista Párt képviselőjelöltjei tudják, hogy a mecseki bányászat végőráit éli, ha nem történik meg sűrűn a változás. Tisztaban vagyunk azzal, hogy radikális gazdaság szerkezeti reformokra van szükség! Tovább nem halogatható egy alaposan átgondolt, részleteiben is kidolgozott új energiakonceptió megalkotásával. De a jó terv önmagában nem elég, azt következetesen végre kell hajtani! A program tartalmazza a hazai és a külföldi energiatermelők részarányát, biztosítja a gazdaságos működés feltételeit. Határozza meg és konkrétan mondja ki, hogy szükség van-e a mecseki medence bányászataira, és ha igen, akkor végre cselekedjen a kormány! Mert a késlekedés odavezet, hogy nem lesz kivel – és mivel – dolgozni. Ma is tapasztaljuk, hogy elnéptelenednek a fejtési homlokok, kiöregednek a produktív területek foglalkoztatottak, megszűnőben a bányászdiagnosztika, nincs utánpótlás, nem lehet megtartani a munkaerőt, leértékelődött ez a szakma. Elavult gépek, évszázados technológiákkal kell dolgozni, olyan bérért, amely messze nem áll arányban a feladatok nehézségével, veszélyével.

Ennek a munkának mindig is nagy ára volt – amit a bányászok életreljükkal, egészségükkel fizettek meg. S hogy ne legyenek kisemmlizettek azok, akik fiatalágukat otthagyták az aknában, követeljük, hogy oldják meg a rehabilitálták, a járadékosok, a kordévezetményes és tényleges nyugdíjasok egzisztenciális biztonságát. Őrizze meg értékét a nyugdíj, a járadék, ne hozzuk móltatlan helyzetbe azokat, akik megromított egészségükben csak tehetetlen szemléli, szenvedő alanyai a rossz gazdasági- és szociálpolitikai kának! A cselekvőképes, fiatalabb nemzedéknek teremtünk meg a lehetőséget az értelmes, a saját- és közösségi használati bíró munkára. Új elgondolások, tevékenységi formák kellene, az elavult és semmire sem ösztönző rendszereket váltásák fel a vállalkozások, amelyben az ésszerű kockázat megtérül a hatékony munka hasznáiban. Úgy gondoljuk, hogy egy állami nagyvállalat is prosperálhat, ha a kondíciók biztosítottak. Ellismerjük, a privatizáció máshol serkentőleg hat, felrisszúl a gazdaság vérkeringése, ám ez a bányászathoz nem alkalmazható mindaddig, amíg a placképes termelés feltételei nem teremődnek meg. S talán nem is az aknáknak magánkézbe adásáról kellene gondolkodni, hanem inkább arról, hogy milyen legyen az új energiakonceptió, a korszerű termelési struktúra, megfelelő-e a termékeinkkel a világgazdasági kihívásnak, tudunk-e új műszaki bázist építeni, meglesz-e az átalakításokhoz szükséges finansziális fedezet? Mikor dolgozhatnak végre a nagyvállalatok a működést biztosító és fellendítő gazdasági szabályozórendszerben? Sikerül-e a fogyasztói igényeket rugalmasan követő termékszerkezetek kialakítani az energiaparban is? Valódi alapokon álló ár- és bérrendszer alapján dolgozhat urán- és szénbányász? Megkapja-e azt az esélyt a régió két meghatározó vállalatóriása, hogy – segítséggel ugyan –, de megteremtheti további létének feltételeit?

A kérdésekre csak a jövő adhatja meg a választ. Mi biztosak vagyunk abban, hogy van alapjaiban biztos, nyugodt jövő, életképes marad továbbra is a mecseki szénbányászat. Tudjuk azt is, hogy mi a legfontosabb, vállaljuk a mások által sokszor elköpottatott frázist, amely számunkra nem hamis szólam: munkánkkal azon igyekszünk, hogy ez a szakma, ez a hivatás visszakapja az őt megillető régi rangot, társadalmi megbecsülést. Hogy a Jó szerencsétl nem csak a köszönésben megfogalmazott óhaj legyen, hanem egy közösség beteljesült álma.

Bányát! Bért! Biztonságot!

Komló Városi Művelődési Központ

Színház-és Hangversenyterem

17-én, szombaton 8-12 óráig zslibvásár. Asztalfoglalás a helyszínen. Az árusítók helyperctől fizetnek, mely 20.-Ft-tól 100.-Ft-ig terjed. Érdeklődők, vásárlók belépődíja: 5.-Ft

18-án, vasárnap 17 órakor a Radnóti Miklós Színház produkciója Hófehérke és a két törpe vidám, zenés históriák, nem csak nőnek! Szereplők: Pécsi Ildikó, Schütz Ila, Hacsar Józsa. Közreműködik: Szentirmay Ákos zeneszerző. Belépődíj: 120.-Ft, 100.-Ft, 80.-Ft.

20-án, kedden 19 órakor a Pécsi Nemzeti Színház vendégjátéka: Stephen Schwarzc: Goodspell musical. Belépődíj: 120Ft., 100Ft., 80Ft.

26-án, hétfőn 18 órakor: „Sötét az utca, kihalt a város...” Korda György és Balázs Klári műsora. Fellép a műsorban Lehr Ferenc humorista. Konferál: Baráth Valéria. Közreműködik: Blum József zenekara. Belépődíj: 120.-Ft.

Május 1. Művelődési Ház

Magányosok klubja
18-án és 25-én, vasárnap táncest. Játszik: az Ambach-Hajnal duó.
Gyűjtők klubja
18-án, vasárnap 9 órakor. Vezetel: Várnagy István.

Városi Bélyeggyűjtők Köre 25-én, vasárnap 10 órakor. Vezetel: Schmlt Gyula.
FONOTÉKA Szerdán és csütörtökön 16-19 óráig, szombaton 9-12 óráig.
Belvárosi nőklubb 22-én, csütörtökön 17 órakor: Főzőcske. Vezetel: Maár Rudolf szakács.

Nyugdíjas szabadegetem 23-án, pénteken 15 órakor tartja következő előadását.
Közlekedési szabadegetem 18-án, vasárnap 9 órakor: Balesetek, elsősegélynyújtás elmélete - gyakorlata. Előadó: az Országos Mentőszolgálat tisztje. 25-én, vasárnap 9 órakor: Vetélkedő - videó, számítógép, teszt. Előadó: Varga László, a Postal Gépjármű és Szállítási Üzem oktatótiszteje.
Mozgáskorlátozottak klubja 16-án, pénteken 16 órakor tartja összejövetelét.

Borosgazdáknak! A városi borverseny, - amely március 2-án és 3-án kerül lebonyolításra - megelőzően, a szervezők február 17-én, szombaton 17 órakor azoknak a gazdáknak a részvételével, akik részt kívánnak venni a borversenyen fehér asztal mellett

előszűrészt rendeznek a Május 1. Művelődési Házban. Részvétel önkéntes, de kérjük, hogy a bormintákból egy-egy üveggel hozzanak magukkal.

Kiállítás A Május 1. Művelődési Ház kiállítótermében 25-ig látható Welling Zsolt és Welling Péter pécsi amatőr képzőművészek képeinek bemutatója, hétköznap 13-16 óráig, szombat-vasárnap 16-19 óráig. Csoportokat délelőtt is fogadunk.

Helytörténeli Múzeum
Nyitva naponta 10-16 óráig. Szünnap hétfőn és a hónap utolsó vasárnapján. Csoportokat a múzeumvezetővel történő előzetes megbeszélés alapján ettől eltérő időben is fogadunk.

Üttörő-és Ifjúsági Ház

15-én, csütörtökön és 16-án, pénteken 10-17 óráig: Böngéssze - használt ruhák vására.

16-án, pénteken 10 órakor és 20-án, kedden 13 órakor és 21-én, szerdán 10 órakor Test-őr találkozó: testápolás. Vendégünk a védőnő. 16-án, pénteken 14,30 órakor: Filmvetítés a Zrínyi moziban - Szent Péter esernyője.

17-én, szombaton 14,30-17 óráig alsósoknak, 17,30-21 óráig felsősöknek városi karnéval a sportcsarnokban.

24-én, szombaton 9 órakor: könyvbarátok találkozója. 17,30-21,30 óráig farsangi bál. Játsszik: a Music-Express zenekar.

Zrínyi Művelődési Ház
Ifjúsági klub: nyitva naponta 15-22 óráig, szünnap csütörtökön.
Nyugdíjas klub: kedden 16 órakor tartja foglalkozását.
Eszperantó csoport: szerdán 17 órakor

Klubbkönyvtárak:

Gesztenyési klubbkönyvtár Asszonyklub 19-én, hétfőn 15 órakor: Vendégünk: dr. Zolnai Klára pszicháter.

26-án, hétfőn 16 órakor: Vendégünk: Szakmáry Attiláné dr. Soós Margit.
Kökényösi klubbkönyvtár. A díszítőművészeti szakkör foglalkozásai kedden és szerdán 17 órakor kezdődnek. Vezetel: Kincses Ágnes népi iparművész.

Mánfal klubbkönyvtár 17-én, szombaton 15 órakor farsangi batyusbál.

Mecseklal klubbkönyvtár 16-án, pénteken 19 órakor - házi borverseny. Minden szerdán 16-18 óráig könyvkölcsönzés gyerekeknek, 19 órától szövegtanfolyam.

Moziműsor

Uránia(Pécs):

15-től 18-ig: Vaktárma. Előadások: 14,16,18 óra.

18-án: Bogáncs. Előadások: 12 óra.
19-től 21-ig: Sherlock és én. Előadások: 14, 16 óra. Asszonyok a teljes idegösszeomlás szélén. Előadások: 18 óra.

22-től 25-ig: Öszeütközés. Előadások: 14, 16, 18 óra.

25-én: Kék madár. Előadások: 12 óra.
26-tól 28-ig: Kettős szerepben. Előadások: 14, 16, 8 óra.

Park(Pécs):

15-től 21-ig: Harapás. Előadások: 14, 16, 18 óra.

22-23-án: Kettős szerepben. Előadások: 14, 16, 8 óra.

24-25-én: Országúti disco.
26-tól 28-ig: Öszeütközés. Előadások: 14, 16, 18 óra.

Kossuth(Pécs, este):

15-től 18-ig: Asszonyok a teljes idegösszeomlás szélén.

19-től 21-ig: Vaktárma. Előadások: 6, 8 óra.

26-tól 28-ig: James Bond, a magányos ügynök. Előadások: 17, 19 óra.

Kossuth(Pécs, klubterem):

15-től 17-ig: Csodahús. Előadások: 16, 18 óra.

18,20-21-én: És a hajó megy. Előadások: 18-án 16,18, 20-án 16, 21-én 18 óra.

22-től 25-ig: Szervedély. Előadások: 16, 18 óra.

26-tól 28-ig: Éden boldogboldogtalannak. Előadások: 26-án 16, 27-28-án 16, 18 óra.

Mázasszászvár:

18-án: Veled akarak járni.
20-án: Batman.
25-én: Szellemirtók 2.
27-én: A rémület éjszakája. Előadások: 6 óra.

Pécsváradi:

15-én: Mélytengeri szörnyeteg.
18-án: A Nap birodalma.
19-én: Jézus Krisztus horoszkópja.
22-én: A Shogun armýéka.
25-én: Az ördög jobb és bal keze.
26-án: Willow. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 3 óra.

Sásd:

16-án: Leszámlás.
19-én: A szerelem tengere.
21-én: Szellemirtók 2.
23-án: Meghalni a szerelemért.
26-án: 9 és 1/2 hét.
28-án: Vaktárma. Előadások: 17 óra.

Csak a Tolna ne volna...

Két győzelem, egy döntetlen – mégis a második helyen

Jókora feladat várt január 29-e és február 4-e között a Komlói Bányász NB III.-as asztaliteniszezőire. Ezen a héten ugyanis három csapatbajnoksági mérkőzés (egy idegenben) volt a program. A könnyebbnek ígérkező Siófok és Lengyeltóti mellett, a másik bajnok aspiráns, a Tolnai Vörös Lobogó volt az ellenfél. Rajnaiék három győzelmet terveztek, de tudták, hogy a fiatal és tehetséges játékosokból álló Tolna nem lesz könnyű dió.

Hétfőn Arató és Schmidt 3-3, Lepold és Podpác 2-2 győzelmével könnyedén érték 10-6-ra Kökönyösben a Siófokot. Szombaton Lengyeltótiiban sem okozott különösebb gondot a hazai csapat. Arató 4, Schmidt és Lepold 3-3, és Podpác 1 nyertes mérkőzése után alakult ki a végeredmény, 11-5 a Bányász javára.

Másnap, február 4-én, vasárnap délelőtt került sor a bajnoki címet minden bizonnyal eldöntő találkozóra a Tolna ellen. A majd' háromórás meccsen felváltva vezettek a csapatok, ám a végén a Komló örülhetett a döntetlennek. Nagy lehetőséget szalasztott el a hazai csapat! Arató minden partiját

megnyerte, és Rajnai is három győzelemmel tette le névjegyét! Ketten hét mérkőzést hoztak, és az ifista Podpác is várakozáson felül szerepelve, megverte az országos ranglistán előkelő helyen álló tolnai ellenfelét. Sajnos Lepold – akinek formája a megelőző csapatmeccseken egyre csak felfelé ívelt – ezúttal csődöt mondott.

Persze nem szabad az ő nyakába varrni a döntetlent, mert a szimpatikus sportember megtett mindent a győzelemért, de ez most nem sikerült. S ami a legnagyobb gondot jelenti az az, hogy a mindkétszer döntetlenül végződő csapatmeccseken két játszmával(!) nyert többet a Tolna, a pontban vele egyformán áll Komlóval szemben.

Ez azt is jelentheti – hogyha a hátralevő öt fordulóban mindkét csapat egyformán szerez pontot –, akkor a szabályok szerint a Tolna lesz a bajnok, a Komlónak a második hely jut.

Január végén rendezték meg a kökönyösi régi sportszarnokban a megyei leány ifjúsági Tizeket. Örvendetes, hogy a megyei élvonal versenyén öt komlói játékos indult, akik közül az esélyes Drinóczi az első helyet szerezte meg, Ács hatodik, Béni hetedik lett.

Leiskolázták a Bajai Tanítóképzőt

Szerencsére hamar túltette magát a női kosárcsapat a vesztes megyei rangadón. Megyeri és Prelóger is kiheverte betegségét, s a Komló egészen a hétkezepi edzésig teljes létszámmal készülhetett a Baja elleni találkozóra. Ám Vámos a szerdai tréningen megsérült, s most gipszelt bokával három-négyhetes kényszerpihenőre szorult. A baljós előjelek egészen az első félidő 15. percéig beárnyékolták a kék-fehérek játékát. Aztán a nagyszámú és lelkes közönség biztatása mellett sikerült kiegyenlíteni, sőt a félidő végére 7 pontos előnyre tettek szert. A második 20 percen már csak egy csapat volt a

pályán, a hazaiak. Hatásos, egészségteljes letámadás, jó centerteljesítmény jellemezte a gárdát, amelyet Prelóger kiválóan irányított. A meccs végére leiskolázták a bajai Tanítóképzős lányokat, 30 pontra nőtt a különbség. *Komlói Bányász-Bajai Tanítóképző* 73-43 (35-28) Komlói Bányász: Mituk (14), Megyeri (17), Czéder (7), Batánovics (3) és Prelóger (20). Cserék: Kántor (10), Újvári (2), Csikós és Vogycsika. Legközelebb idehaza február 15-én, csütörtökön este fél 7-kor a városi sportszarnokban szerepelnek a lányok, a PVSZ tartalékcsoportja lesz az ellenfél.

Most a Komló kapott „csomagot”

Vereség a postásoktól

A szomszédvárok között, a megyei rangadóknak minden sportágban különböző atmoszférája van. Igaz ez az NB II.-es női kosárlabda bajnokság délnyugati csoportjára is, ahol a Komlói Bányász és a Pécsi Postás hosszú évek óta látványos meccseket vív, váltakozó sikerrel.

Az utóbbi időben a bajnokságban remekül szereplő kék-fehérek számára termett inkább babér, ám a pécsiek ellen mindig meg kellett küzdeni a győzelemért. A tabella élén álló komlói lányok már a mérkőzés előtt tudták, hogy ezúttal sem lesz könnyű a Postás otthonában győzni, s így megtartani az első helyet. Ráadásul Prelóger és Megyeri is betegesen vállalta a rangadót.

Az első félidő küzdelmes játékot hozott, Egri Nándor tanítványai valamilyen gyengébb formát mutattak, mint azt megszoktuk tőlük. A Postásnak minden bejött, a Komló görcsösen igyekezett. Ám a játékrész végére még semmi sem dől el, egyenlő volt az állás.

Aztán a második 20 percre rátett egy lapáttal a házigazda, s végeredményben kiskülfömbesgű győzelmet aratott. A sors igazságtalansága, hogy a szezon második vereségével a komlóiak a 2. helyre estek vissza...

Pécsi Postás-Komlói Bányász 64:57 (28:28) Komlói Bányász: Mituk (4), Vámos (12), Megyeri (11), Batánovics (6) és Prelóger (17). Cserék: Kántor (3) és Csikós (4).

Apróhirdetés

Komlón, Palánkadúlón 240 négyzetű gyümölcsös, szőlő, pincével és téglaházzal eladó. Víz, villany, út van. Érdeklődni Komló, Petőfi u. 43. Telefon: 82-542. Ugyanitt régi, kisiparos bútorok eladók.

MECSEKI BÁNYÁSZ

Tartalomból:

Fürdő helyett cipőüzem
(5. oldal)

Bérpolitika – Komló
Bányaüzemből
(8. oldal)

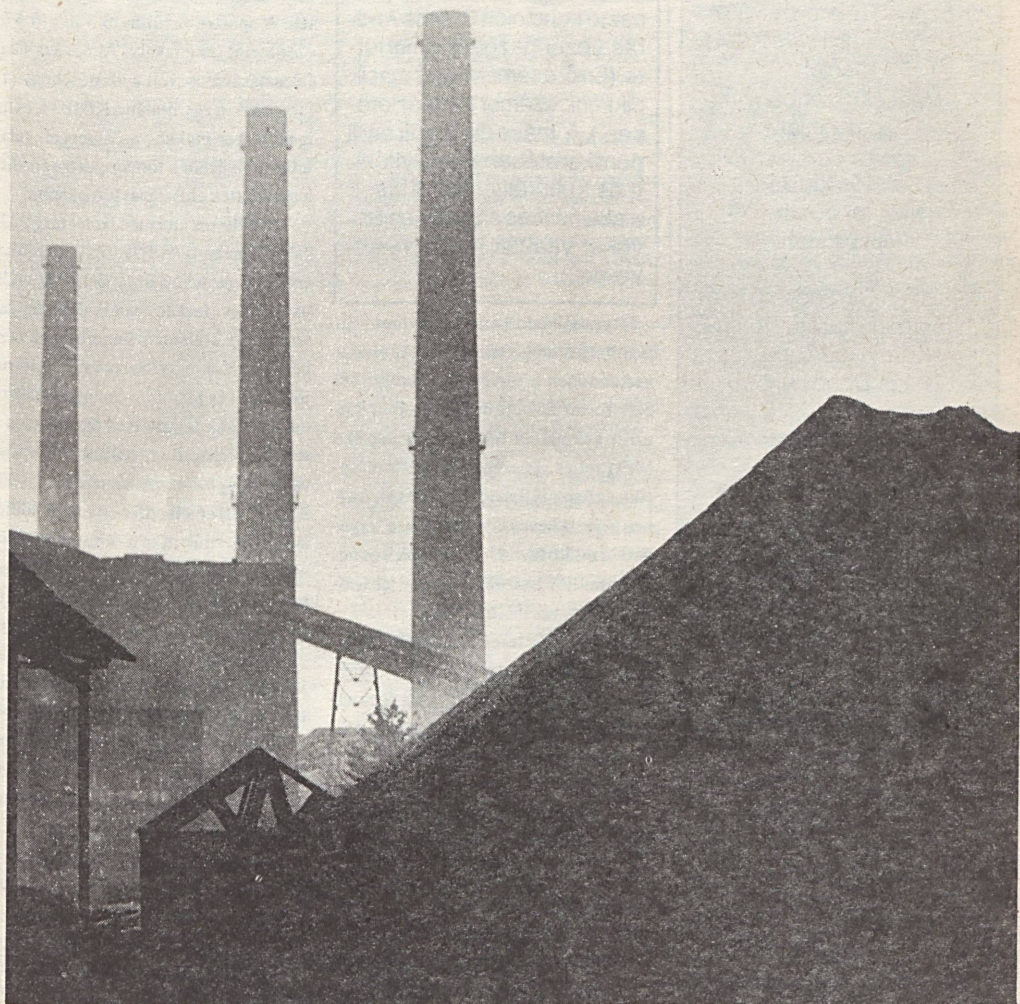
A szakavatott kotrómester
(10. oldal)

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak lapja

XXVIII. évfolyam. 4. szám

1990. február 28.

Ára: 4.60 Ft.

Mire jutottak az angol szakértők?

(Cikk a 3. oldalon)

MECSEKI Bányász

a Mecseki Szénbányák
dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő:
Békéssy Gábor

Szerkesztőség:
7629 Pécs, Dobó l.u. 89. (a
volt Számítástechnikai
Központ) Telefon: 11-337
(Pécs), üzemi: 13-40, 13-41
Kiadja:
a Mecseki Szénbányák
7629 Pécs Komját A. u. 5.

Felelős kiadó:
Mester József
főmunkatárs

Készült a Carbocomp Számítástechnikai és Nyomdai Kft. nyomdájában (Pécs, Dobó l. u. 89.)

Felelős vezető:
Pető Attila

Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető:
a Mecseki Szénbányák üzemeiben a bérügyi osztályokon.

Példányonkénti eladási
ára: 4.60 Ft.

Évi előfizetési díja: 120 Ft.

Index: 25 917

Engedélyszám:

III. ÜLV/13/BA/1987.

ISN 0134-0956

Hírdetési díjak:

apróhírdetés szavanként
7 forint; keretes hírdetés
hasábmilliméterenként
10 forint, gyászjelentés so-
ronként 40 forint; közüle-
teknek 100 forint; elveszett
tárgyak szavanként
10 forint

Kétszerannyi se sok...

Több mint 80 millió szociális és kulturális célokra

Február 12-én tartotta bizalmi küldötteinek testületi ülését a BDSZ Mecseki Szénbányák Demokratikus Szövetsége. Az idei év gazdasági lehetőségeit, terveit és a riasztó kondícióit Csethe András vezérigazgató ismertette. (Erről a témáról egy másik cikkünk számol be részletesen.) A második napirendi pont keretében a tavalyi jóléti és kulturális ráfordítások alakulását és az 1990-es terveket vitatták meg a résztvevők.

Jól gazdálkodott a szakszervezet – állapíthatjuk meg a tényekből. Az elmúlt esztendőben a tervezett 41 millió 781 ezer forint helyett csak 40 millió 793 ezret használtak fel. A segélyalap (1,6 MFt) teljes egészében kifizetésre került, az üzemi étkeztetés költségei – sajnos – jóval kevesebbre rúgtak, a tervezett 12 millió forint helyett csak 9 és negyed milliót használtak fel, a jelentős létszámfogyás miatt...

Az üdültetés terén is sikerült megkarítani, elsősorban ez annak köszönhető, hogy a bélatelepi részleg üzemeltetési költségét több mint 2 millióval lefaragták, ugyanis tavaly nyáron a fogathajtó vb idején bérbeadták.

A szociális kiadások közül a nyugdíjasok segélyezésére szánt fél millió forintot teljes egészében kifizették. A kulturális célokra szánt keret is maradéktalanul felhasználásra került, ma jdnem 100 százalékos a tömeg- és versenysport finanszírozására fenntartott lehetőségek megvalósítása. A részterületeken megspórolt pénzek jelentős részét a jóléti állóeszközök fenntartására, illetve üdülő felújításra költötték.

Kisebbit vitát korbácsolt az idei esztendő terveinek ismertetése. Bár a költségvetési tételek mindenhol jelentősen emelkedtek – összességében a tavalyi terv több mint kétszeresét határozták meg – a faktorok, illetve területek közötti megoszlást sokan kritikával illették. A sportra fordítható 3 millió 570 ezer forint (ez a tavalyi 73,6 százaléka) felosztásánál az volt a kérdés, hogy támogatás-e egyáltalán a KBSK-t, és ha igen, akkor mekkorra összeggel, valamint több üzem a tömegsportra fordítható keretek elosztását kifogásolta.

Az üdültetés idei módjának tárgyalásakor jónéhányan felkapták a fejüket arra a hírre: lehet, hogy Bélatelepen 10 pavilon és Harkányban 10 db kétágyas szobát egy holland üzletembernek bérbe adnak. Amennyiben ez az üzlet létrejön, úgy 4 és fél millió forintos hasznot hozhat. Ez a tekintélyes összeg ezen a területen maradna, ezáltal elérhetővé válna, hogy idén csak kismértékben (kb. 11 forinttal) emelkedjenek a napi üdülési árak. A viták után a bizalmi küldött-értekezlet az idei jóléti és kulturális felhasználás tervezetét elfogadta. A testület eldöntötte, hogy a Szakszervezetek Országos Szövetsége konferenciáján kik képviseljék a vállalatot. A küldöttek: Jambricsek József, Halász Gábor (Anyagellátó) és Ferenczi Sándor (Kömlő Bányauzem). A nyugdíjas bizottságot közvetlen delegáltként Petschnig Károly képviseli.

Végezetül álljon itt az idei jóléti és kulturális felhasználás terve: segélyre 1,85 millió forintot, üzemétkeztetésre 39,5 millió forintot, üdültetésre 18,47 millió forintot, szociális kiadásokra 1,27 milliót, kulturális célokra 3,1 milliót, sportra 3,57 millió forintot, jóléti állóeszköz-fenntartásra 13,75 milliót, tanulmányi ösztöndíjra 2,2 millió forintot szánunk.

Mire jutottak az angol szakértők?

A jövő bányája: külfejtés, Vasas, Zobák

István-akna újranyltásával nem számolnak
Szászvárt átértékelik
Meváltozik a vállalati szervezet

A Mecseki Szénbányáknál nagy várakozással tekintettek a tavaly megkezdődött, s az Idén februárra befejeződött vizsgálat elé. A magyar kormány felkérésére a British Mining Consultants Limited az Operational Research Executive céggel, valamint a Központi Bányászati Fejlesztési Intézzel közösen elemezték egyes bányászati szakágazatok gazdaságosságl kérdéseit, javaslatokat dolgoztak ki a vizsgált témákkal kapcsolatban. Ennek keretében került sor a Mecseki Szénbányák „átvillágítására.” A vállalatinál meglehetősen ideges hangulatot váltott ki az angol szakértők megjelenése, ami bizonyos mértékig érthető is volt, hiszen szanálás alatt van, s sokan a vizsgálat tényét a felhasználás rémképével hozták összefüggésbe. Az is ismert volt, hogy azért került az elemzők listájára, mert a liaszprogram lassításával, a befejezetlen beruházások számának növekedésével felúszadott adóssághalmazt a Mecseki Szénbányák még a távolabbi jövőben sem tudja visszafizetni, éppen ezért olyan rövidtávú program kidolgozására lesz szükség, amely valamilyen formában jövedelmezővé teszi a széntermelést. Ezt pedig nem lehet egyenlővé tenni a felhasználás elkezdésével, habár végső soron egy ilyen megoldás sem volt elképzelhetetlen. Nos, a jelentés elkészült, s hogy milyen következtetésre jutottak a szakértők, arról folytattunk beszélgetést Robert C. Yates úrral, a BMCL pénzügyi igazgatójával, majd ezt követően kivonatossan közöljük az értékelés fontosabb megállapításait.

– Körülbelül egy évtizeddel ezelőtt Angliában is lezajlott a szénbányászati drasztikus leépítése. Lát-e hasonlóságot az akkori angliai és a mostani magyar válság között? Mennyiben lehet a megoldásokat adaptálni az itteni viszonyokra?

– Először is, az angliai szénbányászati sokkal nagyobb, struktúrájában más, mint a magyarországi, bár itt is bizonyos térségekben súlyos problémákat okoz az iparág válsága. Természetesen van hasonlóság. Mindkét esetben a jövedelmezőség jelentős romlása volt az oka a csődhelyzet kialakulásának. A másik egyezőség a tömeges munkanélküliség kezelésében van, hiszen már a Mecsekben is vannak jelei ilyen jellegű feszültségnek. Angliában többletdalú intézkedésekkel sikerült elérni, hogy lényegében nagyobb robbanás nélkül, átképzésekkel, új munkahelyek teremtésével tudtuk a súlyos problémát megoldani.

– Önök a vizsgálat folyamatában bepillantást nyerhettek a vállalat életbe, de bizonyára tudomást szerezhetek arról is, hogy egy másik baranyai bányavállalat, az ércesek is hasonló gondokkal küzdenek, ami csak növeli a térségben a feszültsé-

getek. A megoldásokra milyen tanácsokat tudtak adni?

– A Mecseki Szénbányák szakértőivel együttműködve készítettünk el egy olyan tervet, amely választ ad arra a kérdésre: hogyan lehet gazdaságossá tenni a termelést. Találtunk egy olyan megoldást, ami nem jár tömeges munkanélküliséggel. Törekedtünk is erre, a nyereségesség elérésének vizsgálatán túl, mindig számításba vettük az emberi tényezőket, a szociális háttért. Például ha csak a jövedelmezőséget vettük volna egyoldalúan figyelembe, akkor a költségek miatt, semmi kétség sem férhetett volna hozzá, hogy Komló Bányaiüzem rövid időn belüli bezárását kellett volna javasolnunk. Ám ez olyan szociális feszültséget okozott volna, hogy ezt elvetettük, s helyette a vállalat élképzelésével összhangban olyan javaslattal élünk, hogy nem szükséges bezárni, de a termelést koncentrálni kell egy bányaiüzemre.

– A szénbánya vállalatok és az irányító kormányzat között állandó vita-félt a szénár. A gazdaságirányítás időről időre emeli ugyan, ám a vállalatok ezt általában nem tartják elégségesnek, mert a mindenkori ár a döntések kénye-kedvének van kitéve, nem

a piac értéktételének. Az önök csoportja milyen véleményt alakított ki erről?

– Véleményünk szerint sem jó ez az árrendszer, javaslatunkban le is írtuk ezt. Arra a következtetésre jutottunk, hogy a magyar viszonyokat figyelembe véve kell kialakítani az árakat, természetesen mindenkor számításba véve a világpiacon ármozgásokat is. Én úgy mondanám, hogy gazdaságilag egészséges árakat kell meghatározni, vagyis olyanokat, amelyek megfelelnek a külföldi szén használati értékének.

– Milyen piaci lehetőségeket látnak a jövőben a mecseki szén számára?

– Ez nem volt a vizsgálatunk célja, de a vállalat vezetőivel egyetértésben az a véleményünk, hogy biztos vevő az erömű és a lakosság. Kokszkoncentrátumra a jövőben nem lesz szükség, a Dunai Vasmű nem is igényli, ezzel nem is kell számolni.

– Végezetül: mi lesz a jelentés sorsa? A kormányznak – bármelyiknek az ezt követők közül – végössoront döntésre kell juttatni a szénbányászati változatok sorsáról.

– Erre nem tudok válaszolni. Mi az értékelést, javaslatunkat megtettük, ezzel végrehajtottuk megbízásunkat. A többi, vagyis hogy figyelembe veszik-e vagy sem, már a gazdaságirányítás dolga.

A szakértői jelentés mindenképp megállapítja, hogy a liaszprogram lassítása, a beruházások leállításának jelentős adósság felhalmozódásával járt. 1987-ben szanálták a vállalatot, a szerződés alapján az új vezetőgarnitúrával figyelemre méltó haladást értek el a pénzügyi mérleg javításában. De a vállalat még most is jelentősen függ az állami dotációtól. A támogatásokat várhatóan 1991-re megszüntetik, ami a jelen teljesítmények mellett kétfélmilliárd forint veszteséget eredményezne. A helyzetet súlyosbítják a romló piaci viszonyok. A kokszolható szén iránti

(Folytatás a 4. oldalon)

A jövő bányája: külfejtés, Vasas, Zobák

(Folytatás a 3. oldalról)

igény csökken, a Dunai Vasmű importálni akarja az alapanyagot, így a kokszigény várhatóan 1991-re megszűnik.

A szakértők véleménye az, hogy a háztartási brikett iránti kereslet az ártámogatások csökkenésével, valamint a földgáztüzelés elterjedésével párhuzamosan esni fog, 1995-ig várhatóan 25 százalékkal. Az erómi viszont biztos piacot jelent. A pécsi erómi rekonstrukciós programja 15–20 éves élettartamot biztosít. A komló erómiút viszont olajtüzelésűre állítják át.

Egyértelmű megállapításuk szerint a jelenlegi szénárképzés a mecseki kőszek esetében különösen hátrányos a vállalatra nézve. A hazai szénárakat szerintük az egyéb piaci energiahordozók áraihoz kellene igazítani, az ár alapja a szénnek a vásárló számára mutatózó értéke lenne. Az erómiú szén ára az 1989 évi 90 Ft/GJ-ről 125 Ft/GJ-ra, a mosott széné 165 Ft/GJ-ről 185 Ft/GJ-ra növekedne, míg a brikett viszonylag azonos árszinten maradna, 164 Ft/GJ áron.

A szakértők részletesen elemezték az egyes bányüzemek termelését, majd konkrét szerkezetátalakítási programjavaslatokat tettek.

Pécsi Bányüzem

Itt a Mecseki Szénbányák által becsült kitermelhető szénkészletek nagysága 17,5 millió tonna, amely 16,8 millió tonna földtani készleten alapul, 15,3 százalékos termelési veszteség, valamint 19,8 százalék hígulási tényezők mellett, 490 ezer tonna éves termeléssel számolva a bánya élettartama több mint 30 év. A szakértők egyetértettek abban, hogy az üzem termelésben a jelenlegi munkamódszer a legmegfelelőbb az adott viszonyokat figyelembe véve, a gépesítéstől eredmény nem várható. A különféle természeti veszélyforrásokkal szemben alkalmazott módszereket szintén az adott természeti körülményeknek megfelelően alkalmazzák.

A bánya tervezett feltárási rendje a műszaki viszonyainak, illetve a kitermelhető készleteknek legmegfelelőbb elrendezésű. A mélység növekedésével párhuzamosan a készletek bizonytalansága nő, és a költségek szorosabb követésére lesz szükség. A feltárási javasolt nagyságrendjéhez az elmúlt három év során elért kihajtás 30 százalékos növelésére lesz szükség. A termelés szintje nagymértékben függ attól, hogy sikerül-e a szükséges vágathajtást teljesíteni. A szakértők korrekciói alapján a termelési költségek alacsonyabbak, mint az előzetesen kialakított 145 Ft/GJ határköltség. Ebből a szempontból a középtávú termelésbővítési terv megalapozott.

Komló Bányüzem

A Mecseki Szénbányák fejlesztési programja, amelyet 1989 decemberében alakítottak ki, jelentős mértékű és radikális termeléskoncentrációt tervez a költségek csökkentése érdekében. (Komló Bányüzem esetében a jelenlegi termelési költség 2226 Ft/t, amely több, mint a megengedett) A Béta és Kossuth-aknak területén már kialakított munkahelyeket gyorsított ütemben termeli le, minimális vágathajtási szükséglettel, ezeket a területeket 1992-ben, illetve 1991-ben ledobják. Ezt követően a termelés a viszonylagos dőlésű 3D és 4D jelű zobáki területekre fog koncentrálni a II. és a III. szinten. Ennek révén a nyugatra eső vágatokat az összes szinten le lehet zárni, így a nyitott vágathosszt 20,5 km-re lehet csökkenteni.

A jelenlegi kilenc aknából négyet más bányákhoz lehet csatolni, kettőt be lehet zárni. A fővágathajtási igény jelentős mértékben csökkeni fog, 1992 után 2400 m/évre. Itt is megfelelőnek találják a művelési módszereket, gépesítést nem javasoltak. Mindent összevetve a termelés 1990-ben egymillió tonna, a következő évben 750 ezer, 1992–2000 között pedig 500 ezer ton-

na körül fog alakulni. A termelési költség a végrehajtott szerkezetátalakítás nyomán 1994-ben már 1880 Ft-t-ra fog csökkenni.

Északi Bányüzem

(A szakértők véleménye az volt, hogy a bányát a költségek nagysága miatt a lehető legrövidebb időn belül be kell zárni. Utólag azonban kiderült, nem megfelelő adatokkal dolgoztak, ezért a korrekciók elvégzése után, a bánya szerkezetátalakítására is javaslatot tesznek.)

István-akna

A szakértők áttekintették a KBFI által készített programhoz a Mecseki Szénbányák részéről szolgáltatott terveket. Az itt folytatott tevékenység növelése alternatív bányaművelési módok, vagy bányatelepítési rendszer bevezetése révén különösebb lehetőséget nem látnak. Figyelembe véve a beruházás befejezéséhez szükséges összes költséget, ezt módosítva az eddigi István-aknai termelés során elért termelési szintnek megfelelően, a fajlagos költség nagyobb, mint a határköltség, ennek következtében a javaslat: a programot abba kell hagyni.

Külfejtés

A Mecseki Szénbányák 1990–2010 közötti időszakban 600 ezer t/év külfejtési termelést tervez. A Nagybányaréti új lelőhely lép termelésbe 1994-ben. A letakarítási arányok magasabbak lesznek, a költségek ennek megfelelően növekedni fognak, 2000. évre 76,21 Ft/GJ értékre. A szakértők szerint a tervezett költségszint elérhető, bár a környezetvédelmi beruházások növelhetik. Azt is megállapították – gyakorlati tapasztalataik alapján –, hogy az avallalkozókkal történő fuvarozás nem a leghatékonyabb, felülvizsgálatra szorul.

(Folytatás a 13. oldalon)

Fürdő helyett cipőüzem

A szétszórtság, az apró részlegnek munkájának koordinálási problémája, a kapacitás kihasználatlanság a modernkori magyar gazdaság (egyik) rákfénéje. A Pécsi Cipőipari Szövetkezettel is jelentkeztek ezek a gondok, és a pécsi gyártó üzem ésszerű kiszolgálásának érdekében úgy döntöttek, keresnek egy olyan területet és objektumot, ahova koncentráltan telepíthetők a résztvevők. Igényük találkozott a Mecseki Szénbányák termelészerkezeti változás nyomán felszabaduló üres épületekkel, amelyek hasznosításra várnak.

A szövetkezet a volt kossuthi fürdőépület egy részét találta alkalmasnak, hogy tűzödel-, talpkészítől részlegét elhelyezze. Az első lépcsőben megvalósuló tervek – a foglalkoztatási alap elnyerésével – 40 embernek adna kenyeret, ám ha a felsőrész szabászat és a sarkok, valamint a talpgyártó-üzem-

rész kialakításra kerül, több mint százán dolgozhatnak itt.

A vállalkozás kettős célt szolgál: egyrészt a komlói régióban megélvő-cipőüzemi ismeretekkel nem rendelkező-munkanélkülieknek nyújt segítséget, másrészt a területen felszabaduló rokonszakmát művelők is elhelyezkedhetnek. Ez utóbbiak garantált betanulóbérről kapnak a teljes üzemelésig, s azok akik szakma nélkül jönnek, az ÁBMH állományba kerülnek. Ők részt vesznek egy hét hónapos gyorsított szakmunkás képzésen.

A fürdőépület átalakítások jól haladnak. Január elején a tűzödel helyiségek már építészeti szempontból készen voltak. Jelenleg a volt irodasor helyére kerülő szabászat feltételeit kell megteremteni. Az üzemszervezés április közepére teljesértékű lesz, addigra az emberek is megszerzik a szükséges tapasztalatokat, s a gépek is helyükre kerülnek.

A majdani cipőüzem helyén még a Szolgáltató Üzem dolgozói végzik az átalakítást

Fotó: Tóth László

A morgás jogán

Mostanában sokat irtak a bérekről. Ez a téma valójában az utcán hever. Nem kell erről senkit külön megkérdezni, hiszen ez nálunk lassan úgy lesz, mint az angoloknál az időjárás. Bár míg az időjárás általában unaloműzőként jön témába, a bérek nem kevés indulatot gerjesztenek. Jóllehet a nyomdafesték nem ember, ám ebben az esetben bizonyára elpirulna. Erről meg azt gondolhatná valaki, hogy ünnepi szám jelent meg. Pedig a bérek sokféle érzelmet szabadítanak fel, de hogy egyik sem ünnepi hangulatot eredményez, abban bizonyosak lehetünk.

A Magyar Értelmező Szótár a bérendezést még úgy fogalmazza, hogy „a munkabéreknek újratörténő megállapítása, többnyire emelés” stb. Nos, mint annyi minden, ez is megváltozott, érvényét veszítette. Igaz, például a szavunkat is felemelhetjük, és a fejünket is a büszkeségűt, hogy ezt már szabadon megmondhatjuk. Furcsa módon az emberek többsége mégis béremelést várt. De mit kapott? 7-10 százalékos béremelést. Béremelést? Egy ugyancsak régi megfogalmazás szerint, a bérek arra szólnak, hogy a dolgozó újra termelje munkacrezjét, hogy eltartottjainak megélhetést biztosítson stb. Egyszerűbben: a béren árut lehet és kell vásárolni. De mi van akkor, ha a pénzen vásárolható áru egyre kevesebb? Már pedig kevesebb. Olyannyira, hogy a valaha kiemelt és megbecsült szakma tagjai megélhetési gondokkal küzdenek. Igaz, ez a helyzet csak (egyenlőre) azokat a vakmerőket érte el, akik arra vetemedtek, hogy lakást vettek, esetleg fiatalos hévvel a családalapításkor tovább számoltak egyenlő, kettőnél, vagy csak egyszerűen szakmunkások a bányamunka valamely kiszolgáló részlegénél.

De maradunk csak a könnyen követhető számtanpéldánál. A 10 százalékos béremelés az egyik oldalon, a beismert infláció a másik felén. Mi lehet a nagyon sok embertől hallott vélemények összegzése? A választások, szavazások idején talán aktualitással bír, hogy ezt senki sem választotta, erre senki sem szavazott. Králli Zoltán

Ebéd kellemes környezetben, szolid áron

Jegy helyett pénzért

Most már végérvényesen eldőlt: végleg befellegzett a régi Jegy-rendszeres üzemi étkeztetésnek a Mecseki Szénbányák Igazgatóságán. Ismeretes az is, hogy az idel-évből minden teljesített műszak után 23 forint ebédhozzájárulást fizet a vállalat dolgozóinak. E két alapvető változás megszülette az új formát, a készpénzért történő étkezést.

Színes abroszok, tisztség, kellemes zene, virágvázák szegfűvel – mind, mind a változásról tanúskodnak.

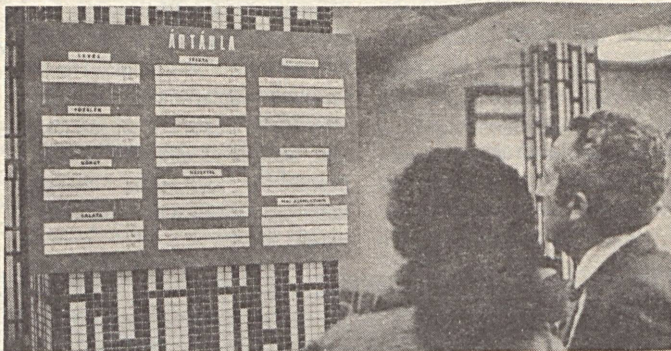
– Régebben nagyon sok gond volt a mennyiséggel és a minőséggel is – hallom Lukács Péterétől, az étterem vezetőjétől. – A jogos kritikák, az elavult étkeztetési rendszer, arra késztették a Mecseki Vendéglátó Vállalatot és a szénbányákat, hogy radikálisan változtasson. S mivel a vállalatnál bevezették az ebédhozzájárulást, ezért úgy döntöttünk létrehozuk az étlap utáni fizető rendszert.

Kétféle leves, kétféle főzelék, háromfajta kifőtt tészta, sülttészta, 4–5 készétel, frissenszítek szerepelnek az étlapon. A fő ételek mellett cukrászsütemények, pudingok is várják az ínyenceket. A szolid árak mellett féladag fogyasztására is van lehetőség, úgyhogy 40–50 forintból kellemesen megebédelhet az ember. A nem vállalati előfizetők továbbra is élhetnek ezzel a formával, a jövőben is a leves mellett kétféle másodikból választhatnak, és természetesen lesz harmadik fogás is.

A nyugdíjasokra is gondolnak. Az idősek számára készülő menük

minden nap az olcsóbb ételekből kerülnek összeállításra. A sűrűbb leves mellé főzelék, vagy féladagos húsétel kerül, s kapnak harmadik fogást is. Az étterem vezetője szerint a jövőben is tartani tudják a 40 forint körül árat a nyugdíjas menünél.

A változások mindig újabbakat is hoznak magukkal. A Bányász Étterem szeretne nyitni az utca felé, újból átalakulni zenés szórakozóhelyé. A Mecseki Szénbányák nem zárkózott el ettől a távlati tervtől, azonban ezt még a környékbeli lakossággal is meg kell vitatni.

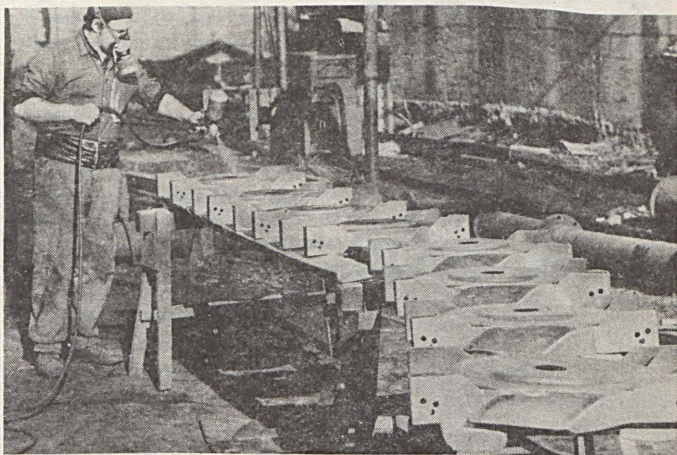
A választék nagy, s a rádióból szóló zene hangjára elfogyasztott ebéd utáni mosolygós arcok is azt bizonyítják, sikert aratott az étkezési rend-átalakítása.

Fotó: Tóth László

A CAR-MAT nemcsak talpon marad, hanem fejlődik is

Kisvállalkozás – nagy siker

Talán a jövő üzenetét tartalmazza az a változás, amelyet – többek között – a Mecseki Szénbányák él meg a jelenben. Adva van egy nagyvállalat, termelési, strukturális, értékesítési problémákkal, látványos „kivonulásokkal”. S miközben a radikális változások végbemennek, szabadulnak fel az óriási – kiszolgáló szektorba tartozó – kapacitások, épületek, műhelyek, térségek. És az állásaiban visszaszoruló nagyipar defenzíváját követi a kisvállalkozások óvatos térnyerése.

Milliósz forgalom

Igy van ez István-aknán is, ahol – úgy tűnik – biztosan vetette meg a lábát a CAR-MAT Kft. Az öt és fél hónapja létező társulás ezidáig több mint 35 millió forintos forgalmat bonyolított le, s a tőkehatékonyságuk is jóval meghaladta az 50 százalékot. A 24 embernek munkát biztosító vállalkozás alkatrészek, fűnyíró-adapterek gyártásával foglalkozik, s lassan meghódítja a regionális hazai piacot. A jól prosperáló kft a tisztességes jövedelmet biztosító teljesítménybérezés mellett meg tudta valósítani azt, hogy az év végén 20 százalékos nyereségrészesedést fizessen dolgozóinak.

Az öntvények utómunkálatait kellő figyelemmel, nagy pontossággal és szakértelemmel kell végezni a CAR-MAT Kft.-nél. Tóth László felvételei a rendkívül hatékonyan működő vállalkozás mindennapjába engednek bepillantást

Új munkahelyek

Az eredményesség más téren is megmutatkozik. Az új évben új termék is megjelenik a gyártási palettán, a Kolibri nevet viselő kis kapálógép. Terveikben szerepel egy új típusú, modern csigakerék-hajtómű készítése és forgalmazása is, amelyre komoly piaci ke-

reslet ígérkezik. Ám a fejlődéshez fejlesztés kell. A vállalkozás decemberben elnyert egy állami támogatási pályázatot, amely sokat segít abban, hogy az új profilok a kívánt nagyságrendben kapjanak helyet a termelésben.

Az elképzelések szerint több, mint 50 munkahelyet teremtenének, új csarnokot rendeznének be új gépek-

kel, és az éves termelési volumen elérné a 100 millió forintot. S mindehhez csak 17 millió forintos állami segítséget kértek, és kaptak.

Az első felév a feltételek megteremtésének jegyében telik el. A bérbevett létesítmények átalakítása, az új gépek telepítése történik meg, de a második hat hónapban már elképzelhető az üzemszerű gyártás.

Béripolitika – Komló Bányüzemből

Előző számunkban a Pécsi Bányüzem helyi béripolitikai elveit és paramétereit mutattuk be. A mostani írásunk Komló Bányüzem elképzeléseiből ad ízelítőt. Az üzemi béripolitika kialakításakor az volt az elsődleges szempont, hogy a költségtervekben szereplő 10 százalékos fizikai, és a 7 százalékos szellemi átlagbérek növekedése csak az eredménytervvel arányosan valósítható meg. Az ennél nagyobb arányú fejlesztés csak az üzemi produktum túlteljesítése esetén biztosított.

A fizikai dolgozóknál, s ezen belül a teljesítménybéréseknél a központi intézkedések (illetményezés: 223 Ft/fő/hó, étkezési hozzájárulás 500 Ft/fő/hó, föld alatti és liaz-pótlék 1130 Ft/fő/hó) következtében összesen 1853 Ft/fő/hó jutást tudhatnak magukénak, ami az alapbér tekintetében 16,4 százalékos növekedést jelent. Az irányműszakbérek emelkedése ismert. A szakmányos dolgozók személyi besorolása közötti feszültségek csökkentése érdekében differenciálisan átlagosan 5 százalék személyi béremelés hajtható végre.

A föld alatti időbéréseknél a fent említett központi intézkedések személyenként havi 1383 forint növekedést eredményeznek. Az üzemi tervek teljesítésével arányosan termelési prémium, illetve jutalom fizethető ki bérfeljesztésként. Döntésre vár, hogy a prémium, illetve jutalom műszakarányosan kerüljön elosztásra, vagy utólagos jutalmazási keretet képezzen körletszinten. Ismertetjük a két változatot:

I. változat

Üzemi telj. %	Termelési prémium Ft/mű	Alapbérre vetített %
99	5	1,7
100	10	3,3
101	15	5
101 felett	20	6,7

II. változat

96	2	0,7
97	4	1,3
98	6	2
99	8	2,7
100	10	3,3
101	12	4
102	14	4,6
103 felett	16	5,3

A külszíni szakmunkások a központi intézkedések nyomán havi 723 forintot kapnak. Am a szakmbergárda megtartása érdekében további alapbéremelésre van szükség, erre a célra 10 Ft/fő/műszak alapbéremelés állapítható meg.

A külszíni egyéb időbérések illetményezés és étkezési hozzájárulásból 723 forinttal részesednek havonta.

A műszaki és gazdasági téren dolgozó alkalmazottak a vállalati intézkedések nyomán havi 1923 forintot kapnak. A kollektív szerződés üzemi függeléke alapján meghatározott teljesítménymutató 95 százalékos eléréséig bérfeljesztés nem adható. Efelett az alapbér százalékos növekedésének függvényében a következő termelési prémium fizethető:

Telj.mutató %	Korr. alapbér %	Termelési prém. a besorolt bér %
ban		
95-ig	95	-
96	96	1
97	97	2
98	98	3
99	99	4
100	100	5
101	101	6
101felett	101felett	7

Szenes érdekeltség
a diszkontáruházban is

Vállalkozás Mediterrán módra

Az igazán jó ötletek általában rendkívül egyszerűek. Sokszor egy-egy apró hasznosításra váró épület, anyagi forrás indít el egy nagyobb vállalkozást. Így van ez a Mecseki Szénbányák égisze alatt szerveződő legújabb kft-nél is. A vállalat szakembereinek sokáig gondot okozott, hogy miként lehetne értékessé tenni az Istvánaknai felvonulási épületek bontásakor felszabaduló, jó állapotú acélvázás épületszerkezeti rendszert. Tárgyalásokat folytattak többek között az Élelmiszer Kereskedelmi Rt.-vel is, és megszületett a Mediterrán Kft ötlete.

A két vállalat és két magánszemély által létrehozott új gazdasági formáció 30 millió forintos törzstőke igénnyel indult, s a fejlesztéshez 6 millió forintos állami alapjuttatást pályáztak meg.

A majdan 15 embert foglalkoztató Engel János utcai diszkontáruházból és nagyraktár 1200 négyzetméteres alapterületén a fő profil a szeszesitalok, gyümölcslevek, papír-és vegyiárú, valamint a napi hiánycikkek kereskedelmi forgalmazása. Első lépésként Baranyában, Tolnában és nyáron a Balaton déli partján fejtik ki tevékenységüket, amiből minimum 50 százalékos tőkearányos nyereséget várnak. A Mecseki Szénbányák a leendő épület acélszerkezetén túl anyagilag is érintett a szépreményű vállalkozásban, hiszen 36,5 százalékos érdekeltséggel rendelkezik. S amíg a végleges épület a Mecseki Szénbányák Beruházási Irodájának jóvoltából elkészül, addig a kft a meglévő szabolcsfalui épületét használja.

Mal gondok, holnapl problémák Elaggott géppark, szűk szállítási kapacitás

A jelen kívánalmal Napl 1950 tonna Tűrhetetlen állapot

Most úgy látszik, hogy történjen bármil is a vállalattal, a Pécsi Bányaüzem vasasli üzemsrésére mindenképpen szükség lesz. Csak az a kérdés, hogy a mának és a jövőnek milyen feltételeket biztosít a közismerten nehéz helyzetben lévő vállalat. Vasason az egyik legnagyobb gond a szállítási rendszer elavultsága, amellyel nemhogy a jövő nagyobb volumenű termelését nem tudják kiszolgálni, hanem még a jelen kívánalmalnak sem tudnak megfelelni. Erről beszélgettünk dr. Nyers József termelési főmérnökkel.

– Idén 420 ezer tonnát kell termelnünk. Figyelemmel a szezonallításra az első 4 hónapban többet, a nyári időszakban kevesebbet és őszől újból csak nagyobb mennyiséget – mondja dr. Nyers József.

– Az üzemben járva megérsődött bennem az a vélemény, hogy a mostani, sok egységet magában foglaló elavult szállítási rendszer megérett a radikális felújításra. Ön is így ítéli meg ezt?

– A köleli akna számított kapacitása napl 1950 tonna. De ez a rendszer, amely Innen a hosszúhatényl vasútl vagonfeltöltőig vezet túlságosan bonyolult. Van egy régi, ezer tonnás tárolónk és ebből a silóból szállítjuk át a kötélpályán Hosszúhaténybe, ahonnan a MÁV viszl tovább a szenet. A külszínl útvonalon a vasútlg 14–17 gépegségen keresztül megy a szén. A berende-

zések elavultak, többségük nullára futott, 10–15 éve nem lettek alaposan felújítva. Ha csak minden egységre 2 százalékos hibalehetőséget számolok, akkor az egész rendszer csak kb. 60–65 százalékosan működik, és ez a „produktum” látható a szállítási teljesítményünkön is.

– Az angol felmérés – tudomásom szerlnt – 480–500 kilotonnás évl termelést számol. Ehhez azonban szűk az akna és a szállítási keresztmetszet. Véleményem szerlnt már most fel kell készülni a jövőre, tervek kellene az új szállítási rendszerre. Hogy állnak ezen a téren?

– Közvetlen tervek még nem léteznek a nagyobb termelőkapacitás szállítására. Jelenleg csak ötletszinten fogalmazódtak meg elképzelések. A közvetlen tehergépkocsl való szállítás nem jön szóba, a hatalmas költség, a fokozott környezetszennyezés és az erre alkalmatlan úthálózat miatt. Meg kell vizsgálni a közvetlen kötélpályán való szállítás gondolatát is. Amln feltétlenül változtatni kell, az a mostani kiszolgáltatót helyzet, amit a közvetlen akna-környékl berendezések gyakori meghibásodása okoz, valamint az a tűrhetetlen állapot, hogy a legkritikusabb pontokon üzemelő gépeink nincsenek „párhuzamosítva”, egy-egy üzemzavarnál megáll az egész szállítás a külszínen, és olykor a föld alatt is.

Színarab gyermekeknek

Végre egy gyermekdarab! Pákolitz István Szamárkút című mesejátékát vitte színre a Pécsi Egyteml Színpad gyermek-tagozata. A szerepeket alakító általános iskolásokkal legközelebb március 5-én, 7-én és 8-án 16 árákor találkozhatnak a Nyári Színház Anna utcai épületében.

Fotó: Tóth László

ZSÁNÉR kiskereskedés

zárak
veretek
lakatok
épületvasalatok
bútorvasalatok
csavarok
szegek
mindenfélé
vasárúk
PÉCS
MÁRTON U. 2.

A szakavatott kotrómester

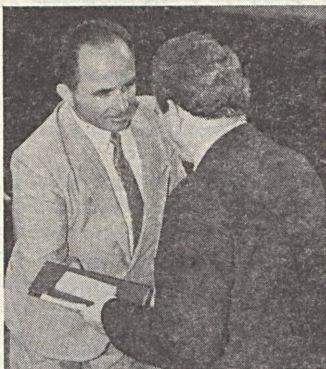
Az októberi nap derült ébresztő melege alaposan megizasztja a kaparó fülkéjében a hatalmas merítőkánál manőveirel Irányító Nádasy Ferencet, aki nagy gyakorlattal szabadítja ki a meddő szorításából a kincset érő fekete szenet. Amint közeledik a délutáni műszakváltás, egyre inkább elfogynak a kaparó mellett sorakozó gépkocsik, majd fél kettő körül a kotrómester is „parkolópályára” áll.

– Közvetlenül ugyan nem kell megerőltető fizikai munkát végezni, mert a hidraulikus Irányítás megkönnyíti a gép kezelését a nyeregben töltött 6–7 óra mégis kifárasztja az embert – mondja Nádasy Ferenc, amikor becsukja a Broyt vezetőfülkéjének ajtaját. – Különösen akkor kell nagyon koncentrálni, amikor laza a meddő, és könnyen keveredik a szénnel.

– Mi a titka annak, hogy a takarás és a válogatási művelet eredményes legyen?

– Sokat jelent a gyakorlat, de leginkább az könnyíti meg a dolgunkat, ha a fedő felől kezdetjük a bontást. Ily módon könnyebben szét tudjuk választani a szenet az értéktelen meddőről.

Nádasy Ferenc az imént bizonyított szakavatott mozdulatokat több mint két évtizede gyakorolja, hiszen 1967 óta ül a kaparó nyergében. Azt, hogy az korszerű gépek megérkezésének első pillanatától a legmodernebb technikát bízták rá, elsősorban nagy szakmai felkészültségének, nyugodt munkasíflusának köszönheti. Azok közé tartozik, akik képesek együtt élni a géppel, s annak minden rezdülésére figyelni. Amikor arról kérdezem, mit jelent számára az, ha gyorsan telnek a szénes platók, illetve ha kedvező a meddő és a szén aránya, így beszélt:

Nádasy Ferenc nem panaszkodik az erkölcsi elismerésre. Az elmúlt évi bányásznapon Kiváló Bányász kitüntetését kapott. Fotó: Tóth László

– Azt hiszem kivétel nélkül minden munkahelyen az eredményesség jelentősen meghatározza a hangulatot. A családban is sokkal kevesebb vita a veszekedés, ha megvan az összhang, és megértik egymást a házastársak. Nos, azt hiszem átvitt értelemben ránk ez az állapot jellemző, mert gördülékenyen megy a termelés, és a láttszata is megvan fáradozásainknak. Személyemet illetően szintén csak jóit mondhatok. Az erkölcsi elismerésre egyáltalán nem lehet panaszom, ezt a Kiváló Dolgozó címet, és a legutóbbi Kiváló Bányász kitüntetés is alátámasztja. Mégsem vagyok teljesen elégedett, mert a fizetésünk nem mindig áll arányban a végzett munkával. Az adó alaposan megrövidít bennünket, arról nem is szólva, hogy az infláció miatt a kevés, még kevesebbet ér. Tisztában vagyok azal, hogy gazdasági helyzetünk ennyit tesz lehetővé, de azért hadd' jegyezzem meg, ha mindenki úgy dolgozna ebben az országban, ahogyan itt a külfetésben eleget teszünk a ránk osztott feladatnak, nem lenne ekkora infláció és valamennyien jobban élhetnének...

Varga J.

Rozoga szerkocsikon rosszul fizetett tűzoltók

Tizenöt–húsz, olykor harminc éves autómatuszálemek, romló technikai körülmények jellemzik a Baranya megyei tűzoltóság helyzetét. Aggasztó tényekről kaptunk tájékoztatást a közelmúltban. Bár csökkent a tűz- és káresetek száma, a benne elpusztuló érték azonban több, mint másfélszeresére nőtt, és a tragédiák során nyolcan vesztették életüket.

Az eszközök mellett az emberi oldalon is jelentkeznek a problémák. Csak önmagunknak tesszük fel a kérdést: vajon mennyire van megbecsülve az a hivatás, ahol 240–260 órás havi szolgálatért nettóban havi 7 ezer forint jár, ahol a tavalyi bérszinthez képest csak 8 százalékos emelkedés volt? A rozoga szerkocsikra nincs elég sofőr, olykor három gépjárműre kényszerüségből egy pilótát telepítenek.

Csökkent az önkéntes tűzoltók száma, sorvad, fogy a létszám. Ráadásul a gazdasági élet sem kedvez a tűzmelegedésnek. Egy-egy esetleges tűzkárt térít a biztosító, a költségvetés, s igazából senki sem érdekelt a tűzmelegedésben. Nálunk az ilyen jellegű beruházásokra nincs adókedvezmény, és összegük sem írható le belőle.

Mindezek ellenére javulás tapasztalható, ritkábban fordulnak elő a tüzek mint öt éve. Ezt bizonyítja, hogy végre sikerült a tűzgyakoriság szempontjából készült megyék közötti összehasonlásban a 3–4. helyről a 12.–re visszacsúszni.

Pécs potenciális tűzveszély-forrása Kertváros. Az új panelbirodalomban 80 ezer ember él, s a közlekedés telítettsége folytán, ma a riasztástól a megérkezésig közel negyed óra telhet el.

Természetbeni járandóság

A kollektív szerződés 1990. január 8-án elfogadott módosítása érinti a természetbeni juttatás, a szénjárandóság kiadásának, megváltásának és elszámolásának eddigi rendjét. Az ebben rögzítettek egységes végrehajtása érdekében a vállalat vezérigazgatója az alábbiak szerint rendelkezik.

1/ Természetbeni juttatást 1990. január 1-től csak pénzbeni megváltásként lehet biztosítani.

2/A természetbeni járandóság mennyisége, illetve értéke 4 tonna rostált aknaszén mindenkori fogyasztói ára. (Jelenleg 1100 Ft/t pályaudvari, fuvar nélküli ár).

3/ A nyugdíjas szénjárandóság megváltásának értéke 1900 Ft/év.

4/ A megváltás összegét negyedente kell elszámolni és a dolgozók részére a negyedév utolsó hónapját követő bérjegyzéken kifizetni. A kifizetés

feltétele a negyedév utolsó naptári napján a munkaviszony fennállása.

5/ A rostált aknaszén igénylő dolgozók (vásárlók) e terméket a Szénelőkészítő Üzem komlói, valamint az Anyagellátó Üzem pécsi telephelyén vásárolhatják meg. 1990. február 1-től, Komló Bányáüzem termelési lehetőségeitől függően, az Anyagellátó Üzem, valamint a Szénelőkészítő Üzem vezetői gondoskodjanak arról, hogy a termék rendelkezésre álljon.

6/ 1990. február 1-től a bánya, ill. aknaüzemekben az aknaszén kiszolgálását meg kell szüntetni! Északi Bányáüzemben az aknaszén kiszolgálására továbbra is lehetőséget biztosítanak, ennek rendjét az üzem vezetője 1990. február 1-ig üzemvezetői utasításban szabályozza.

7/ A rendszeresített szencédulák kiadását azonnali hatállyal meg kell

szüntetni, a rendelkezésre álló nyomtatványok szabályszerű megsemmisítéséről az üzemek vezetői haladéktalanul gondoskodjanak.

8/ Az 1989. évben, ill. ez év január 8-ig kiadott és le nem járt határidejű szencédulák az értékesítésre kijelölt telephelyen a cédulákon feltüntetett mennyiségű rostált aknaszén kiszolgálására érvényesek.

Amennyiben az érvényes szencédulákkal rendelkező dolgozók és nyugdíjasok a rostált aknaszénre nem tartanak igényt, a szencédulák a kiállítás helye szerinti üzemben készpénzre visszaválthatók.

A visszaváltáskor azt az összeget kell a szencédula tulajdonosának visszatéríteni, ami a szencédula kiállításának idején a korábbi szabályok szerint elszámolható volt.

Felvételre keresünk

AWI és AFI technológiában jártas tüv. vizsgával rendelkező alumínium hegesztőket nyomástartó edények exportra történő gyártására.

Alapórabér 70.-Ft/óra, melyhez 20 % minősítési pótlék jár.

A munka teljesítménybérben kerül elszámolásra.

Keresünk továbbá alumínium hegesztésben jártas, de ilyen képzéssel nem rendelkező dolgozókat, akiket képzés, vizsga és gyakorlat megszerzése után a fenti munkakörben alkalmazni tudunk.

A képzés részben munkaidőben történik, melynek költségét vállaljuk.

Ennek időtartama alatt az alapórabére képzéstől és gyakorlati időtől függően 45-55.-Ft/óra. Sikeres tüv. vizsga után 20 %-al emeljük meg.

A tanfolyam 1990. március második felében kezdődik.

Jelentkezni lehet:

MEZŐGÉP Cserkúti Gyáregység

Pécs, Csárdakörnyék 15.

Telefon: 10-822/33. Kovácsné.

Vizsgálat a minden gyanú fölött álló vezetők ügyében

Az élet rövid, a művészet hosszú, a megismerés csalfa, az ítélet nehéz, mondják az orvosok, amikor megismerik a hippokrateszi esküt. Az idézet apropóját az adja, hogy az elmúlt év közepén a Baranya Megyei Rendőrkapitányság vezetőjének és vezető orvosának kezdeményezésére a POTE 400-ágyas klinikája megbízást kapott arra, hogy vizsgálja meg a vezetői állomány fizikai állapotát és mondjon véleményt.

A vizsgálatokat dr. Mezei Béla adjuktus, kardiológus végezte. Az eredmények értékelésére január harmadik hetében került sor. Dr. Mezei példaértékűnek nevezte a kezdeményezést. A megyében a főkapitányságon kívül egyetlen vállalat gondolt csak arra, hogy megvizsgálta a vezetők fizikai állapotát, a munkából adódó terhelés egészségügyi következményeit. Azt, hogy valami baj van, rendszerint azután tudta csak meg a környezet, amikor bekövetkezett az infarktus.

Mezei doktor szerint a 30 év feletti vezetők ma Magyarországon szinte kivétel nélkül „betegek” a szónak abban az értelmében, hogy szervezetük a tényleges életkoruknál jobban elhasználódott. A vizsgálatvezető megállapítása szerint a legnagyobb rizikófaktor a társadalmi zaklatottság. Nyugaton számolják a „meg nem termelt nemzeti jóvedelmet”

Hogy mit javasolt az orvos? Meg kellene szüntetni az aránytalan terhelést, a társadalmi pszichés nyomást, a „rendőr-ellenesség” testület felé áramló, ólmosan nehéz súlyát. A külső hatások mellett a belső dolgaink is növelik a feszültséget: nem kellene értel-

metlenül, indokolatlanul bántani a környezetünkben lévő embereket.

Mégis miért bántjuk? Kérem, az ember gyarló: az egyre fáradtabb szervezet pihenni szeretne (tudatunktól függetlenül), szabadulni a konfliktusoktól, és ezért másokon próbáljuk levezetni a feszültséget. Kifejezetten szükség lenne a testület mentálhigiénés felkészítésére. A szomatikus tünetek jelentős része a fáradt, pszichés állapotra vezethető vissza.

A munka tervezésénél-szervezésénél tudomásul kellene venni, hogy nem alkalmas mindenki mindenre. A feladat ne haladj meg az egyén képességeit. A gondolkodásunkat az érzelmi túlfűtöttség jellemzi, ugyanakkor társadalmi szokásaink a „fegyelmezett ember”, a normális állapotot követeli meg. A nemcsak nálunk jellemző elfojtott és szégyelt érzelmek egy neurotikus társadalmat eredményeztek. Doktor Úr – kérdezzük –, és most mi a megoldás?

A társadalmi közege az egyén változtatni nem, vagy csak alig tud. A saját életmódján igen, és ez is rengeteget segíthet! Elgondolkodtam: milyen szép lenne, ha a vezető beosztásban lévő emberek és a beosztottak, akik a rendőrségen dolgoznak (hisz az élethez nekik is joguk van!), életmódot változtatnának. Fölsejlett előttem, hogy szólunk a társadalomnak, hogy egészségügyi okokból csak 11 órát vagyunk hajlandók dolgozni.

Árt az egészségünknek, ha nő a bűncselekmények száma, ha romlik a nyugodt séta esélye, ha nagyobb az agresszivitás, s mi azon törjük a fejünket, hogyan oldjuk meg a problémát.

Szólunk a népnek, hogy a munkafeltételeket úgy kellene megteremteni, hogy a jogszabályok, a technika a feladatok tisztességes, színvonalas ellátását szolgálják. Szólunk a népnek, hogy úgy érezzük, utolsó lehetőségünket szalasztjuk el, hogy ne szabaduljon el a bűnözés, hogy a kialakult közrend – amire minden rendszer büszke lehetne, de csakis a jogállamokkal nemzetközi összehasonlításban – ne boruljon fel.

Ne az 5 százalék bűnöző réteg (amely ugyan fizetőképes), hanem a 95 százalékos többség érdeke legyen a fontos. Szólunk a népnek, hogy igazságtalan lejáratusunk, tisztességünk kétségbevonása olyan mértékű feszültséget okoz, amelybe bele lehet halni. Szólunk a népnek, hogy meghalt X.Y., meghalt 30 évvel a szervezete tényleges elhasználódása előtt. Gyászolja családja és kollégái. Csak ők.

Szólunk, hogy mi is emberek vagyunk! Nekünk is fontos volt, hogy tanuljunk, felkészült szakemberek legyünk, alkotó munkát végezhessünk, műveltséget szerezzünk. Nekünk is van feleségünk, férjünk, szeretjük a gyermekeinket és szeretnénk élni, hogy az unokáinkat is szerethessük! Úgy gondolom, ha szólunk a népnek, vagy az őt képviselő parlamentnek, megért bennünket, megérti gondjainkat, megérti a már régen változtatásokat végrehajtó, igényes munkát végző kollégáimat. Ja! Hogyan mondja? Ezt a nép nem tudja: rajtunk is múlt. De csak rajtunk?

Doktor Úr! Azt hiszem lázas vagyok...

Bathó Erzsébet

A jövő bányája: külfejtés, Vasas, Zobák

(Folytatás a 4. oldalról)

Szénélőkészítő Üzem

Az összes nyersszén jelentős távolságokra „utazik”, mivel a két szénélőkészítő üzem és a briktetgyár egyaránt távol helyezkedik el a bányáktól. A szénélőkészítés szerkezetátalakítását illetően a szakértők egy olyan stratégia kialakítását látják szükségesnek, amely az előkészítési és a szállítási költségek minimalizálására irányul. A Komló Szénélőkészítő 1991-ben a rostálás kivételével az összes egyéb tevékenységet megszünteti, a pécsi szénélőkészítő üzem pedig három műszakban üzemel. Mindezek miatt a Mecseki Szénbányák terveinek módosítása szükséges, de az átalakítással jelentős költségcsökkentés érhető el, mintegy 290 millió.

Nagymányoki Briktetüzem

A Mecseki Szénbányák által előállított briktet kevert anyagból áll, összetevőinek csak 30 százalékát termeli meg a vállalat. Az üzem rekonstrukciós program közepén tart, amelynek nyomán 450 kt/év termelési szintet garantálnak. Tervezik, hogy megváltoztatják az elegyben a keverék arányát, s a Mecseki Szénbányák által termelt szén mennyiségét 40 százalékra növelik. Szakértők azon a véleményen vannak, hogy lehetőség van a létszámcsökkentésre is.

Mindezen végrehajtandó javaslatok mellett a vállalat gazdaságosan fenntartható. Ehhez azonban az irányítási szervezetet is át kell alakítani, mert a vállalatra a tevékenységek nagyfokú centralizáltsága a jellemző, ami nehézkessé teszi működését. Az angol szakértők véleménye szerint a Mecseki Szénbányákat három vállalatra kellene szétbontani: 1. Széntermelő vállalat

(ideértve a szénélőkészítő üzemet is) 2. Szolgáltató vállalat 3. Jogutód vállalat. Ez utóbbi azért szükséges, hogy a vállalattal szemben fennálló adósságokat kezelje, értelemszerűen ez addig marad fenn, amíg a tartozások ügye nem rendeződik.

A vállalati központ létszámát csökkenteni kell. Itt a pénzügyi, a beruházási és a marketing tevékenységre a munkaügyre, általános könyvelésre és az ellenőrzésre kell koncentrálni. A többi tevékenységet (műszaki, tervezési, számlázási) az önálló gazdasági egységekben kell végezni. A központi raktárak szerepét felül kell vizsgálni. Amennyiben csak két bánya van, akkor valószínű olcsóbb, ha a bányauzemek tartanak fenn önálló raktárakat. Azokat a tevékenységeket, amelyeket a Mecseki Szénbányák fenntartani kényszerül (továbbképző központ, könyvtár, újság, kulturális szociális létesítmények, sport) a széntermelő szervezet tartja fenn.

Az összes egyéb tevékenységet a kiszolgáltató szervezet irányítaná. A kiszolgáltató szervezet valójában egy ernyőként működne a vállalat kiszolgált tevékenységei felett, a tervezés, beruházás ellenőrzése, valamint az általános irányítás és ellenőrzés szempontjából. Ennek fenntartásához igen kis létszámú műszaki személyzet szükséges.

* * *

Mit lehet még mindehhez hozzátenni? A vizsgálat megállapításai önmagáért beszélnek, s az is, hogy az értékelés nem sokban különbözik a vállalat stratégial elképzeléseitől. Mindez azt bizonyítja, hogy a Mecseki Szénbányák szakemberrel is villagosan látják: milyen kiút vezethet a mostani válságos helyzetből. Ennek megvalósításához mozgósítani kell a belső tartalékokat, nem utolsósorban rendezni kell az adósságokat. Mert egy nagyvállalat kollektíváját nem lehet hosszú időn keresztül bizonytalanságban tartani.

Támogatási alap

A január 9-én életbe lépett áremelések minden korábbinál nagyobb terhet jelentenek a lakosságunk, de leginkább a bérből és fizetésből élők számára okoz rendkívüli próbatételt. Különösen azok kerülnek lehetetlen helyzetbe, akik alacsony összegű nyugdíjból élnek, s valamilyen egészségi károsodás következtében nem képesek szerezni jövedelmük kiegészítésére. A legelesettebbek megsegítése érdekében a Dunántúli Kapaszkodó Baranya, Tolna, Somogy tanácsi vezetőivel együttműködve, a Hazafias Népfront támogatásával – felhívja a lap megjelenési területén működő vállalatokat, intézményeket, vállalkozókat és valamennyi tehetősebb magánszemélyt, hogy lehetőségeikhez mérten járuljanak hozzá az akció érdekében létrehozandó támogatási alapoz. A felajánlást Baranyában a II-402-0, Somogyban a 790-4241, Tolnában a 840-5404 számú OTP számlára lehet befizetni. A befolyó összeg 80 százalékát március 15-én, augusztus 20-án, december 22-én a számlákon levő összegtől függően adják át a rászorulóknak. A megmaradó 20 százalékot tőkésítik. A segítyt a Dunántúli Kapaszkodó újság címére elküldött pályázatokról a szerkesztőség, a Hazafias Népfront, a tanácsok, a nyugdíjas szervezetek, és a szociális gondozó hálózat képviselőiből alakított zsüri dönt. Egy-egy nyugdíjasnak szánt összeg 5.-10.000 forint, a rászorultság mértékének megfelelően.

Figyelem, focibusz...

A szurkolók számára március 4-én, vasárnap 13 órakor autóbust indítanak Komlón, az Eszperantó térről, a Mohács elleni MB II-es rangadóra. Jelentkezni lehet a helyszínen. Részvételi díj: 100 forint.

Borverseny Mázaszászváron

Ismét megrendezik a borversenyt Mázaszászváron. A borok leadása március 6-án 8-18 óráig a bányászklubban. Eredményhirdetés: március 7-én 17 órakor a verseny színhelyén.

Komló Városi Művelődési Központ

Színház- és Hangversenyerem

5-én, hétfőn 19 órakor a Vukovári SLOGA Néptáncgyűttes műsora (Jugoszlávia)

6-án, kedden 15 órakor „Egy kis tézene” – mesejáték. 19 órakor Bródy: A tanítónő – színmű. A Népszínház előadásai.

9-én, pénteken 18 órakor. A Calcuta-trió műsora – indiai zene.

13-án, kedden 19 órakor Wasserman: Kakukkfészek. Ken Kesey: Száll a kakukk fészkére című regénye alapján. A Pécsi Nemzeti Színház előadásai.

Május 1. Művelődési Ház Magányosok klubja

4-én és 11-én, vasárnap 16–21 óráig: Táncest – játszik az Ambach-Hajnal duó.

Belvárosi nőklub

14-én, szerdán 17 órakor: Örökzöld dallamok. Gálffi Gyula lemezbemutatója.

Nyugdíjas Szabadegyetem 9-én, pénteken 15 órakor tartja foglalkozását.

Nyugdíjas pedagógusok klubja 12-én, hétfőn 15,30 órakor: A föld fejlődése a legújabb földtani kutatások tükrében. Előadó: Tóth József, a Kun Béla Gimnázium igazgatója.

Életmód – klub 7-én, szerdán 16 órakor: Az elhízás lelki tényezői. Vendégünk: dr. Simon Angyalika pszichológus.

Városi borverseny

Nevezés 1-én, csütörtökön 14 órától fajténként 2 üveg borral és 50 forint nevezési díj befizetésével. Borbírálat 2–3-án. Eredményhirdetés 3-án, szombat 15 órakor.

FONOTÉKA szerdán és csütörtökön 16–19 óráig, szombat 9–12 óráig. Barkácműhely kedden 15,30–18,30 óráig.

Kiállítás

A Május 1. Művelődési Ház kiállítótermében 5-én, hétfőn 17 órakor nyílik meg a borovói munkás képzőművészek kiállítása (Jugoszlávia), mely 25-ig tart nyitva. Megtekinhető hétköznap 13–16 óráig, szombat–vasárnap 16–19 óráig. Csoportokat délelőtt is fogadnak.

Úttörő-és Ifjúsági Ház

2-án, pénteken 18 órakor „Édes hazám, mit vétettem!” Kóka Rózália műsora a bukovinai székelyekről 19 órakor.

Táncház 3-án, szombat 10 órakor „Kicsi kígyó királyfi” Kóka Rózália mesemondó műsora 17,30–21,30 óráig. Tinidiszko

10-én, szombat 17,30–21,30 óráig. Tinidiszko

15-én, csütörtökön 9 órakor. Honvéd-próba Városi akadémia verseny 3. osztályosoknak.

Klubkönyvtárak programja:

Gesztenyési klubkönyvtár

Asszonyklub 5-én, hétfőn 19 órakor Színházlátogatás – A Vukovári SLOGA Néptáncgyűttes műsorának megtekintése a Színház- és Hangversenyeremben 12-én, hétfőn 16 órakor nönapi főzőcske.

Mecsekfalu klubkönyvtár

2-án, pénteken 18 órakor városrendezési fórum. Minden szerdán 16–18 óráig könyvkölcsönzés gyermekeknek, 19 órától szövőtanfolyam.

Mánfal klubkönyvtár

5-én, hétfőn 17 órakor videofilmvetítés.

Kökönyösi klubkönyvtár

A díszítőművészeti szakkör foglalkozásai kedden és szerdán 17 órakor kezdődnek. Vezető: Kincses Ágnes népi iparművész.

Moziműsor

Park(Pécs):

1–4-ig: Rendőrákadémia IV. Előadások: 14, 16, 18 óra.

5–től 7-ig: A leghosszabb nap. Előadások: 4, 7 óra.

8–től 11-ig: Egyik kopó, másik eb.

12–től 14-ig: Erotikus fantáziák. Előadások: 14, 16, 18 óra.

Uránia(Pécs):

1–től 7-ig: Harlemi éjszakák. Előadások: 14, 16, 8 óra.

3–4-én: Rendőrákadémia IV. Előadások: 12 óra.

8–től 14-ig: Rémálom az Elm utcában II. Előadások: 14, 16, 18 óra.

9–10-én: Erotikus fantáziák. Előadások: 10 óra.

10–11-én: Egyik kopó, másik eb. Előadások: 12 óra.

Kossuth (Pécs, délután):

1–től 4-ig: Rendőrákadémia III. Előadások: 13, 15 óra.

5–től 7-ig: Rendőrákadémia IV.

8–től 11-ig: Erotikus fantáziák.

12–től 14-ig: Egyik kopó, másik eb. Előadások: 2, 4 óra.

Kossuth(Pécs, este):

1–től 4-ig: Harlemi éjszakák. Előadások: 17, 19 óra.

5–től 7-ig: Rendőrákadémia IV.

8–től 11-ig: Erotikus fantáziák.

12–től 14-ig: Egyik kopó, másik eb. Előadások: 6, 8 óra.

Zrínyi(Komló):

1–től 3-ig: Amerikai nindzsa II.

4–5-én: Krisztus utolsó megkísértése.

6–7-én: Erotikus fantáziák.

8–9-én: Dolgozó lány.

10–11-én: Imagine.

12–től 14-ig: Rendőrákadémia IV. Előadások: hétfőtől csütörtökig 6, 7, péntektől vasárnapig 4, 6, 8 óra.

Hosszúhetény:

4-én: Véres játék.

5-én: Call girl ötszázért.

7-én: A rémület éjszakája. 11-én: Vakláрма.

14-én: A szerelem tengere. Előadások: hétköznap 6, vasárnap 5 óra.

Pécsvárad:

1-én: Pénzmania.

4-én: Call girl ötszázért.

5-én: Amerikalina jöttem.

8-án: Az én XX. századom. 11-én: Ikkrek

12-én: Krisztus utolsó megkísértése. Előadások: hétköznap 7, vasárnap 3 óra.

Sásd:

2-án: Támadók a Marsról.

5-én: Egy párizsi diáklány.

7-én: A Shogun armáya.

9-én: Meghalni a szerelemért.

12-én: Halálos tegyver.

14-én: Imagine. Előadások: 17 óra.

Mázszászvár:

4-én: Rémálom az Elm utcában.

6-án: Meghalni a szerelemért.

4-én: A Shogun armáya.

13-án: A Sárkány éve. Előadások: 6 óra.

Hullámvasút vagy mélyrepülés Idegenben nem megy

Amennyire jól indult az őszi szezon, annyira gyengére sikerült a tavaszi első hat mérkőzés. A Komlói Bányász NB II.-és női kosárlabda-csapata úgy látszik jegyet váltott a „hullámvasútra”, hiszen háromszor győztek, és háromszor vesztek. A Szekszárd II. elleni meccs előtt még pozitív volt a mérleg, ám a kék-fehérek idegenben 9 ponttal kevesebbet dobtak, mint otthon ellenfelük, s így valószínűleg a 3. helyre estek vissza.

Nagyon hiányzott a csapatból Vámos, és ráadásul a csapat húzóemberei gyengébben „muzsikáltak”. Rengeteg ziccrt hagytak ki a lányok, szabálytalanul és rosszul védekeztek, ennek ellenére is volt esélyük. Az első

félidőben felváltva vezettek a csapatok, ám a játékrész vége előtt a Szekszárd dobta az utolsó kosarat és egy pontos előnnyel térhettek az öltözőbe. A második húsz percre – bár a pályán állandóan tízen voltak –, mintha csak egy csapat jött volna ki, s ez sajnos nem a Bányász volt. Rögtön az első percekben a hazaiak 11 ponttal elhúztak, s amikor a Komló fogcsikorgatva feltornászta magát, és már csak 3–4 pont volt a két együttes között, ismét csak a Szekszárd kapott új erőt.

Eredmény: Szekszárd II.–Komlói Bányász 71:62 (37:36) KBSK: Mituk (15), Megyeri (16), Czéder (8), Batánovics (3), Prelóger (11) Cserék: Újvári (7), Kántor (2) és Csikós.

Ping-pong minden mennyiségben Jól szerepelnek a fiatalok

A téli versenyszezon sűrűjében, február közepén rendezték meg a Komló városi- és Baranya megyei bajnokságot az asztaliteniszezők számára. A komlói versenyen az utánpótlás korosztály állt asztalhoz, és a kis létszám ellenére színvonalas mérkőzéseken dőlték el a bajnoki címek.

Eredmények:

Újjonc fiú: 1. Bereczki, Serdülő fiú: 1. Márton; Serdülő leány: 1. Dörnyei. Ifjúsági fiú: 1. Balogh. Leány: 1. Drinóczi. Ifjúsági fiú páros: 1. Márton-Mutter, Ifjúsági leány páros: Drinóczi-Szolnok. Valamennyien a Komlói Bányász versenyzői. Február 17–18-án rendezték meg a megyei bajnoksá-

got. A felnőtt férfiak versenyében nem sok babér termett a kék-fehéreknek, ám a női, és az utánpótlás korú versenyszámokban bajnoki címeket és értékes helyezéseket szereztek a kék-fehérek.

Eredmények:

Felnőttek: női egyéni: 3. Drinóczi. Női páros: 2. Ács-Drinóczi, 3. Béné-Szolnok. Vegyes páros: 3. Drinóczi-Schmidt. Ifjúságiak: Leány egyéni: 1. Drinóczi, páros: 1. Ács-Drinóczi. Ifjúsági fiú páros: 3. Balogh-Nagy Z. és Mutter-Márton. Serdülő fiú egyéni: 1. Balogh, 2. Márton. Újjonc fiú egyéni: 3. Bereczki.

„Üvegtörők” Kanizsán

A Nagykanizsa Üvegyár elleni mérkőzés előtt az volt a kérdés, hogy a komlói asztaliteniszezők túltették-e magukat a vereséggel felérő döntetlenre a Tolna ellen. Az egykor szebb napokat megélt – volt NB–II-es – zala csapat ugyan a jelenlegi legjobb összejátszónak vette fel a harcot a még mindig bajnokságra törő Komló ellen, ám a tizenhat találkozó behzónyította, hogy a régi színvonalhoz a kék-fehérek állnak közelebb. A Bányász újjoncot avatott Márton Roland személyében, aki Ifjúságiként győzelemmel mutatkozott be. Aratóék végig vezetve, könnyedén győztek idegenben. Komlói Bányász–Nagykanizsa Üvegyár 10:6. Győztesek: Arató 4, Schmidt 3, Lelpold 2 és Márton.

Jobban indultak, mint tavaly Nyertek és vesztek a sakkozók

Bizonyára a komlói sakkrajongók emlékében elvenen él a tavalyi lidérces évkezdés. Sokan féltették most is a rajttól az OB–II-es gárdát, ahol a Pepsi SE volt az ellenfél Sárvaron. Ivánék jól helytálltak, és egy ponttal többet szereztek mint tavaly, bár a csapat vereséggel tért haza. A második körben Komlón az új jönc budapesti KVM SC-t fogadták és – mint várható volt – itt-nem tartották a két bajnoki pontot. Jelenleg a Bányász az OB II. középmezőnyében foglal helyet. **Eredmények:** Sárvári Pécsi SE–Komló 8,5–5,5. Győztesek: Gazdag és Polgár. Döntetlen érték el: Iván A., Iván Z., Grünwald, Borbély, Györke, Kiss Kátos és Kiss L. Komlói Bányász–KVM SC 7,5:6,5. Győztesek: Iván A., Iván Z., Polgár, Kiss L. és dr. Sándor. Döntetlen: Grünwald, Gazda, Györke, Szász és Zlatics. Lapzárta után, február 25-én, vasárnap került sor a Pécsi BTC elleni megyei rangadóra, ahol a jól rajtolt boryáriak szerezhetnek nehéz percek.

Jó játék, biztos győzelem

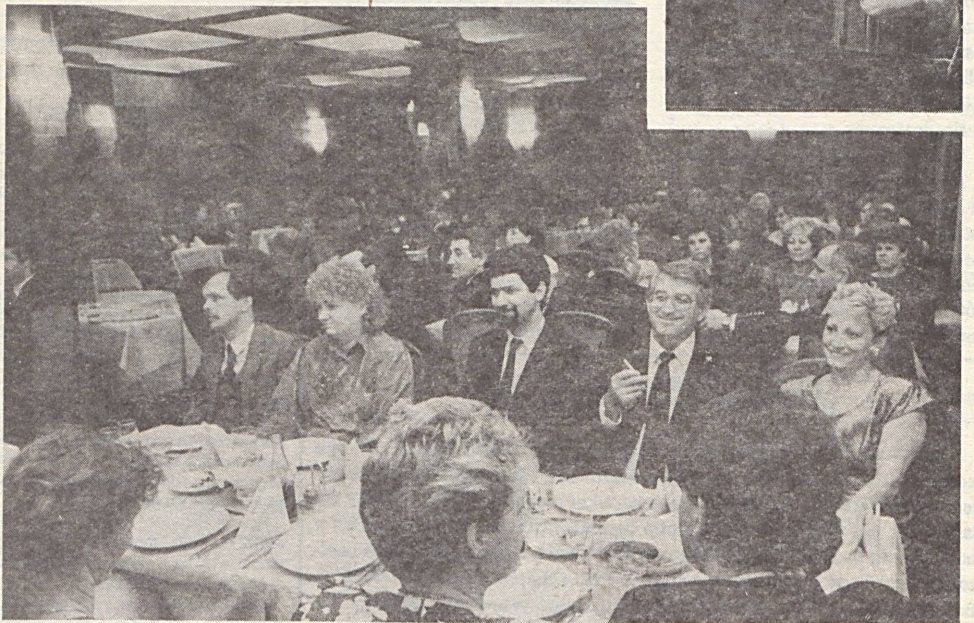
Nagyon magas és nagyon fiatal csapat ellen kellett helytállni az NB–II-es bajnokság legutóbbi fordulójában a Komlói Bányász kosaras lányainak. A PVSK II. a mérkőzés elején alaposan feladta a leckét és szélesnyesen szereplő kék-fehéreknek.

A tizenhetedik percig nem félték Czédéréknek a kemény, szoros "bulldog"-védekezés. Ekkor a hazaiak is átálltak az egésszélyes letámadásra és három perc alatt tíz pontot dobva 25:27-ről 35:27-re fordítottak.

A második játékrészben a remekül dobó Megyeri és Prelóger mellett az egész csapat belelendült, s szépszámu, és lelkes közönségnek szép játékkal, és szíma győzelemmel hálálta meg a szurkolókat.

Komlói Bányász–PVSK II. 78:55 (39:31). KBSK: Mituk (8), Megyeri (21), Czéder (8), Batánovics (8) és Prelóger (23). Cserék: Újvári (4), Kántor (6) és Kunszt.

Március 3-án Zalaegerszegen a ZTE ellen rangadó vár a Komlóra. Egy esetleges győzelemmel minimum másodikkak, de a bajnokság megnyerésére is újból lehetőség nyílik.

Bányászbál a Pannóniában